75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 182. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 2-го ЖОВТНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 2, 1968 No. 182. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 1 жовтня, 1968

В АМЕРИЦІ

НІКСОН ПРО ПОБОРЮВАННЯ ЗЛОЧИНІВ. Республіканський кандидат на президента Ніксон заявив, що про послух законам мали б дбати місцеві влади, а не Федеральний Уряд, то він все таки забирає голос в цій справі, бо Федеральний Уряд повинен створити „такий клімат в країні", в якому легко було б боротися проти злочинців. Ніксон обіцяє, якщо буде президентом, зорганізувати Крайову Раду, яка дбала б про послух законам. Теперішній Уряд, президент Джансон, головний прокуратор Ремсі Кларк, на думку Ніксона не використали своїх становищ на те, щоб поборювати злочини.

В АРҐЕНТИНІ ЗААРЕШТОВАНО 35 ПІДПІЛЬНИКІВ та сконфесковано багато зброї в різних місцях країни після того, як поліція перевела численні рейди на підозрілих осіб, які явилися партизанами. Сконфісковано уніформи, вибуховий матеріял, 40 крісів і пістолів та один машиновий кріс. Переслухання заарештованих виявили, що партизани плянували на початку найближчого року почати партизанську боротьбу, нападаючи на військові відділи та на поліцію в північній частині Арґентини. Арґентинський президент Хуан Карльос Онґанія скликав членів свого кабінету та високих військовиків на наради в цій справі.

ІНДЕКС ЦІН В СЕРПНІ Ц. Р. ЗБІЛЬШИВСЯ на 0.3 відсотка і становив 121.9 відсотка в порівнянні з пересічними цінами з років 1957-1959, коли індекс виносив 100. В місті Ню Йорку індекс цін в серпні збільшився аж на 0.8 відсотка. Збільшення коштів прожитку настало внаслідок більших відсотків від морґеджів, подорожчання харчів, одежі й медичної опіки. Впродовж восьмох місяців цього року кошти прожитку збільшилися вже на 3.6 відсотка, а впродовж останніх 12 місяців — на 4.9 відсотка. Теперішнє збільшення індексу перевищує зріст дорожнечі з 1951-го року, коли була війна в Кореї.

ЕКСПОРТ ЗСА В СЕРПНІ Ц. Р. ВИНОСИВ 2,916,-000, 000 дол., на 113 мільйонів більше в порівнянні з липнем ц. р. Імпорт в серпні становив 2,827,000,000, на 165 мільйони більше, як в липні ц. р. Таким чином надвишка експорту над імпортом в серпні виносила 89 мільйонів дол., а влипні ц. р. — 139 мільйонів дол. В липні 1967-го року експорт перевищав імпорт на 424 мільйони дол. В перших сімох місяцях експорт виносив 33.1 більйона дол. в річному відношенні, на 7 відсотків більше, як в цілому 1967-му році. Імпорт в перших сімох місяцях ц. р. становив 30.9 більйона дол., на 21 відсоток більше, як в 1967 р.

У СВІТІ

ЗБЛИЖЕННЯ МІЖ ТАЙЛЕНДОМ І КАМБОДІЄЮ залишається й далі далеким до здійснення, не зважаючи на всі зусилля й посередничання, зокрема через місію ОН, що її очолював донедавна шведський дипломат Герберт де Ріббінґ. Востаннє взаємини між обома країнами видатно загострилися внаслідок нових збройних сутичок на кордонах. Обидві країни припинили дипломатичні зв'язки між собою ще в 1961 році.

П'ЯТДЕСЯТ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ Великої Британії, Австралії, Нової Зеляндії і ЗСА започаткували в понеділок 30 вересня великі маневри на Морі Соломона, яке було сценою важливих воєнних операцій під час другої світової війни.

ПРЕДСТАВНИК ЗАХІДНЬО - НІМЕЦЬКОГО УРЯДУ Ґюнтер Діль заявив з нагоди 30-річчя Мюнхенського договору, що Західня Німеччина не має ніяких територіяльних претенсій до Чехо - Словаччини. Водночас із цим Діль ствердив, що Мюнхенський договір був дійсний у своїх початках. Провідники Чехо - Словаччини вимагали протягом останніх років, щоб бонський уряд визнав цей договір недійсним від самого початку з огляду на те, що він був підписаний під загрозою застосування сили збоку ґітлерівської Німеччини.

ІЗ ПІВНІЧНОЇ ЧЕХІЇ ПЕРЕСЕЛЮЄТЬСЯ В ЗАХІДНЮ НІМЕЧЧИНУ БАГАТО НІМЦІВ із тих, що залишилися там після закінчення війни в 1945 році і примусового виселення більшости німецького населення. Виїжджають німці особливо із таких міст, як Яблонец та інших, побоючись дальших наслідків совєтської окупації ЧССР. В місті Яблонец жило до 1939 року 20 000 німців і 6 000 чехів. Тепер живе там 24 000 чехів і всього 2 500 німців.

ВІДЗНАЧАЮЧИ 19-ТІ РОКОВИНИ ПОСТАННЯ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ, офіційний орган комуністичної партії Румунії — „Сцієнтія" виступив з дуже прихильною статтею про комуністичний Китай і його досягнення „в розвитку духа соціялістичного інтернаціоналізму, рівности, невтрявання у внутрішні справи інших країн, взаємної пошани і дружньої допомоги". Західня преса підкреслює цей виступ румунського офіціозу особливо ж у зв'язку з тим, що Румунія й Китай засудили окупацію Чехо - Словаччини військами СССР та інших „союзних країн".

Департамент оборони плянує допомагати економіці ЗСА

Вашинґтон. — Департамент оборони мобілізує військові засоби на допомогу внутрішній політиці. Секретар оборони Кларк М. Кліфорд заявив, що безпека країни залежить не тільки від якости зброї й вояків, але від єдности та сили американського народу. Кліффорд сказав, що ним очолюваний Департамент „споживає" 9 відсотків цілої крайової продукції і на нього призначена половина Федерального бюджету. Департамент Оборони плянує збудувати за $6 мільйонів прототипів дешевих мешкань для військовиків, які могли б бути і взором для незаможнього цивільного населення. У військових шпиталях плянується якнайбільше користати з машин і компюторів, щоб був дешевший спосіб лікування і цивільних осіб, коли цивільні шпиталі скористають із військового досліду. Департамент старається поліпшити техніку навчання вояків, з якої могли б користати й цивільні школи. Військовість д о м а гається, щоб промисловість будувала нові фабрики в тих районах, де є більше число безробітних. Секретар оборони просив секретарів армії, фльоти і летунства, щоб до 30 листопада подали свої проєкти, яким способом зможуть вони причинитися до скріплення економіки цієї країни.

УКРАЇНЦІ КАНАДИ ІНТЕНСИВНО ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ ДО СВОГО 9-ГО КОНҐРЕСУ, ЩО ВІДБУДЕТЬСЯ У ВІННІПЕҐУ В ДНЯХ 11-14-ГО ЖОВТНЯ ПІД ГАСЛОМ „В ЄДНОСТІ НАША СИЛА"

Вінніпеґ. — Українці Канади та всі їхні організації й установи інтенсивно приготовляються до свого 9-го Конґресу, що відбудеться тут в готелі Марлборо в днях від 11 до 14-го жовтня ц. р. під гаслом:: „В єдності наша сила". В Конґресі візьмуть участь уповноважені репрезентанти всіх українських організацій і установ Канади, багато з них матимуть в час Конґресу конвенції. Одною з головних тем нарад і рішень Конґресу буде справа української мови та міри і засоби її збереження серед молодого покоління. І справі найбільше уваги присвятить Виховно-Освітня Конференція, до участи в якій запрошено українських педагогів Канади так від Рідних Шкіл як і від Державного Шкільництва.

о. прал. д-р Василь Кушнір президент СКВУ і КУК

На пленарній сесії, присв'яченій справам молоді, відбудеться показова лекція повної кляси одної з державних шкіл Вінніпеґу, яка буде переведена за найновішою зорово - слуховою методою Чилтон - Дідіє з ініціятиви КУК, цю методу примінено до навчання української мови при помочі фільмівмів, звуколент та спеціяльних підручників для вчителів і учнів, яких Міністерства Освіти провінції Альберти, Манітоби і Саскачевану вже закупили на більше як 23,000 дол для вжитку в новому шкільному році.

Поза Виховно - Освітньою Конференцією, з нагоди 9-го Конґресу відбудуться у Вінніпеґу ще такі конвенції: Сесія Комітету Українок Канади, Сесія Української Наукової Ради, З'їзд Українських Канадійських Ветеранів, З'їзд Української Молоді, Кооперативна Конференція, Студентський З'їзд СУСК, Федерація Клюбів Українських Професіоналістів і Підприємців, Конференція Шевченківської Фундації, Конвенція Суспільної Служби і З'їзд Осередку Української Культури й Освіти.

Повну програму цього великого парляменту українців Канади подано окремо в цьому числі. Гостями на Конґресі будуть репрезентанти Українського Конґресового Комітету Америки.

ПРОГРАМА

9-го КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ
11, 12, 13, 14 ЖОТНЯ, 1968 в готелі МАРЛБОРО
у Вінніпеґу

Приміщення:

Бюро і реєстрація — Марлборо рум.
Пленарні сесії і бенкети — Скайвю Балрум.
Дискусійні сесії і конвенції — Мезанін А-Б, С-Д і Грил рум.
Комісії і наради — Ґрил рум, Марлборо рум і Борд рум.

П'ятниця, 11-го жовтня 1968:

вечір: 6:00 - 7:00 — Пресова конференція (Борд рум).
6:00 - 11:00 — Реєстрація делеґатів і гостей (Марлборо рум).
7:00 - 12:00 — *Конвенції:* Сесія Комітету Українок Канади (Мезанін С-Д, 7:00). Сесія Української Наукової Ради (Леґіслятура — заля 200, 7:30). З'їзд Укр. Кан. Ветеранів (КУК, 7:30). З'їзд Української Молоді (Мезанін А-Б, 8:00). Кооперативна Конференція (Борд рум, 8:30).

Субота, 12-го жовтня 1968:

рано: 8:00 - 9:00 — Богослуження для учасників Конґресу в Катедрах: укр. кат. св. Володимира й Ольги та укр.-греко-правос. Пресвятої Тройці.
9:30 - 11:30 — Офіційне відкриття Конґресу, гимни, молитва. Апель в честь українських комбатантів. Прийняття програми і правильника Конґресу. Вибір Президії і і Конґресових Комісій. Покли-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Гомфрі обіцяє припинити бомбування у В'єтнамі

Солт Лейк Сиґі. — Демократичний кандидат на президента Гюберт Г. Гомфрі заявив 30-го вересня, що він заризикує припинити бомбування у В'єтнамі, коли стане президентом ЗСА, і коли матиме деякі познаки цього, що комуністи направду думають про мир, це значить, що буде відновлена демілітаризована зона між Північним і Південним В'єтнамами. Гомфрі заявив, що він погоджується припинити бомбування, бо це може причинитися до того, що мирові переговори доведуть до миру у В'єтнамі. Коли ж уряд Північного В'єтнаму виявив би злу волю після припинення бомбування, то Гомфрі застерігає собі право продовжувати бомбування. Прихильники Гомфрі гадають, що ця заява віце-президента вдоволить тих демократів, які домагаються припинити бомбування. Сенатор Едвард М. Кеннеді похвалив Гомфрі за цю заяву, але з Білого Дому досі не було коментарів в цій справі.

Дін Раск відбув розмови в ОН з У Тантом й Ебаном

Ню Йорк, Об'єднані Нації. — Державний секретар ЗСА Дін Раск започаткував в понеділок 30 вересня ц. р. серію розмов з міністрами закордонних справ різних держав, які прибули сюди для участи в Генеральній Асамблеї ОН. Першу зустріч відбув Дін Раск з міністром закордонних справ Ізраїля Аббою Ебаном. Вона тривала понад одну годину і стосувалася ситуації на Середньому Сході. Ебан мав заявити Д. Раскові, що пропонована Совєтським Союзом ґарантія чотирьох великодержав для замирення на Середньому Сході не може заступити безпосередніх переговорів між Ізраїлем й арабськими державами. В пізнішій розмові з журналістами Ебан сказав, що Середній Схід не є міжнародним протекторатом і єдиною ґарантією миру може бути тільки згода заінтересованих сторін. Того ж самого дня Дін Раск відбув формальні відвідини в генерального секретаря ОН У Танта, із яким він також обговорював ситуацію на Середньому Сході, скомпліковану востаннє договором, що його підписали арабські держави із Совєтським Союзом в справі постачання Московою зброї арабським державам. Згідно з офіційним комунікатом, розмова Раска з У Тантом була „інтересна, жива і дружня".

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ШИРОКО РОЗГОРТАЄ СВОЮ ПЕРЕДЮВІЛЕЙНУ ОРГАНІЗАЦІЙНУ КАМПАНІЮ

Джерзі Сити. — З початком наступного 1969-го року Український Народний Союз вступив у своє 75-річчя, що його відзначать численні українські громади в ЗСА і Канаді не тільки відповідними імпрезами, але головно посиленою працею, щоб збільшити організаційні ряди цієї найстаршої української громадсько - забезпеченевої установи до 100,000 членів. В тій цілі цей великий ювілей попереджається тримісячною перед. ювілейною кампанією, що вже тепер широко розгортається. Впродовж минулого кінця тижня дев'ять Округ УНС відбули організаційні наради з участю головних урядовців та організаторів. Наради відбулися в Ню Йорку, Джерзі Сити, Нюарку, Вотерөліт, Балтиморі, Торонті і Ст. Кетринс. Нижче подаємо коротдкі звідомлення із деяких із цих нарад.

Бофало, Н. Й.

Організаційні наради Окружного Комітету Відділів УНСоюзу відбулися тут в суботу, 28-го вересня ввечорі в приміщенні місцевого Українського Народного Дому. Відкрив наради голова Комітету А. Кобрин, вітаючи приявних, між ними головного предсідника Йосипа Лисогора, голову Ніяґарського Окружного Комітету Є. Омельченка та М. Брука з Ніяґара Фолс з Канади. На почесноого голову нарад запрошено п. І Булу, одного з найбільш заслужених союзовців - піонерів, довголітнього секретаря і тепер предсідника найбільшого в нюйоркському стейті 127 Відділу УНСоюзу. Секретарював Й. Гаврилюк з 360-го Відділу.

Приявні секретарі і представники Відділів інформували про активність їхніх Відділів, зокрема про кількість зорганізованих ними нових членів та про свої організаційні пляни на майбутнє. Звітодавці і дискутанти звернули увагу, що багато є кандидатів на членів УНСоюзу, але потрібно більше часу і практичного знання, щоб їх зорганізувати, головно на вищі суми забезпечення. Висловлювано також побажання, щоб для відділової і організаційної праці ангажувати більше дорослої молоді.

Гол. предсідник Й. Лисогір у своїм слові подав загальний огляд стану і розвитку УНСоюзу в останніх місяцях. З окремим признанням висловився про секретарку 127-го Відділу пані Марію Гаравус та секретаря 360-го Відділу Й. Гаврилюка за їхні організаційні успіхи. З дотеперішніх вислідів організаційної праці в окрузі можна сподіватися, що організаційні успіхи цієї округи в цьому році перевищають кількість нових членів, що їх зорганізовано в 1967 і, можливо, навіть у рекордовому 1965-му році. При гадкою, що УНСоюз є тепер безконкуренційним також у забезпеченевому відношенні та закликом до відділових секретарів, урядовців, організаторів і членів, щоб вони вважали своїм обов'язком інформувати своїх сусідів про всі ті численні добродійства, які дає забезпечення і членство в УНСоюзі п. Лисогір закінчив своє слово. Після заввваг п. Омельченка про фінансові, виховно-культурні і загально - громадські добродійства УНСоюзу для українських громад в ЗСА і Канаді, предсідник нарад п. Кобрин закінчив збори закликом до приявних, щоб допомогли Окрузі перевищити в цьому році всі дотеперішні її організаційні рекорди.

Джерзі Сити, Н. Дж.

Організаційні Збори Нндгудсонської Округи відбулися минулої суботи 28-го вересня в приміщенні УНДому в Джерзі сити з участю представників десятьох відділів міст Джерзі Сити і Байону. Відкрив ці збори голова Окружного Комітету Антін Шаран, після чого секретар О. К. Мирон Сірий відчитав протокол з попередніх зборів. Звітування з організаційних досягнень Округи започаткував організаційний референт Округи Дмитро Дидик, який теж подав ряд порад і вказівок, як можна б поліпшити працю над приєднуванням нових членів. Вслід за ним представники поодиноких Відділів подали короткі звіти з праці та зобов'язання на останніх 3 місяці цьогорічної членської кампанії. Найкращі здобутки в членській кампанії 1968 року виказали відділи: 17 членів — Відділ ч. 25 (секретар Квітка Стецюк), 12 членів — Відділ ч. 70 (секретар Михайло Жук) і Відділ ч. 287 (секретар мґр Осип Стецура), 11 членів — Відділ ч. 270 (секретар Михайло Баран) і 10 членів — Відділ ч. 170 (секретар Дмитро Дидик).

Про загальні підсумки праці відділів Округи говорив спершу коротко голова Окружного Комітету Антін Шаран, а опісля дав обширний огляд здобутків Округи головний радний і обла-

(Закінчення на стор. 6-ій)

ПРОФ. Л. ДОБРЯНСЬКИЙ НАЙМЕНОВАНИЙ СТАРШИМ ДОРАДНИКОМ ВІДДІЛУ НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ

Вашинґтон. — Головна кватира „Об'єднаних Громадян за Ніксона-Еґню" інформує, що голову Українського Конґресового Комітету Америки проф. Лева Добрянського найменовано на старшого дорадника Національностевого Відділу тієї республіканської установи. Повідомлення подав крайовий голова тієї групи громадян, Чарлз С. Райн, інформуючи рівночасно, що проф. Добрянський буде старшим дорадником голови відділу національностей, масачуссетського губернатора Джана А. Волпі, та заступника голови, іллинойського конґресмена Едварда Е. Дервінського. В повідомленні подано дещо з біографії проф. Добрянського, його праці на Джорджтавнському університеті та названо ряд його публікацій і згадано про його вдатну політичну активність на пості президента УККА та голови Крайового Комітету Тижня Поневолених Націй. *На фото*: Проф. Л. Добрянський з Чарлсом С. Райном (зліва).

Державний Департамент у відповідь на листа УККА вияснює своє становище в справі Чехо-Словаччини

Вашинґтон. — Як уже інформовано, президент Українського Конґресового Комітету Америки проф. Лев Добрянський переслав 28-го серпня ц. р. листа державному секретареві Дінові Раскові, інформуючи його про становище УККА до совєтської інвазії на Чехо - Словаччину та висловлюючи ряд заввваг на цю тему. На того листа відповів з доручення державного секретаря Раска діючий директор для справ Совєтського Союзу Адолф Дабс листом з 24-го вересня ц. р., з'ясовуючи в ньому становище Державного Департаменту до подій у Чехо-Словаччині. В листі дослівно сказано:

Дорогий Професоре Добрянський!

Секретар Раск просив мене відповісти Вам на Вашого листа з 28 серпня, в якому Ви висловлювали своє стурубування з приводу совєтської аґресії в Чехо-Словаччині й поручали можливі американські протизаходи.

З'єднані Стейти недвозначно засудили інвазію на Чехо - Словаччину і закликали відкликати інвазійні війська. У публічних заввагах, що їх висловили президент Джансон, секретар Раск і амбасадор Болл, ця країна з'ясувала цілому світові своє найвище обурення з приводу того останнього показу совєтської брутальности. Водночас ми не хотіли вживати будьяких заходів, які ускладнили б трудне завдання законного чесько - словацького уряду зберегти можливо якнайбільше волі у своїй внутрішній політиці, включно з уведеною в останньому часі політикою більшої релігійної свободи, про яку Ви згадували.

Не думаємо, що політика, наставлена на повну ізоляцію Совєтського Союзу, була б реалістичною відповіддю на совєтську аґресію. Насправді, це були контакти з зовнішнім світом і вимоги щодо більшої свободи, стимульовані тими контактами, що їх очевидячки Москва не могла толерувати в Чехо - Словаччині та що тому ми їх, логічно, бажаємо радше стимулювати, як скасувати.

Вмарш совєтських військ до Чехо - Словаччини загрозив зміною балансу сил у Центральній Европі. Таким чином ми нараджуємось з нашими союзниками з НАТО щодо наслідків інвазії для нашої спільної безпеки. Хочемо запевнити, що ми приготовані на всяку евентуальність. Водночас, вживаючи недавніх слів президента Джансона, ми не хочемо „спустити з прив'язу собак війни" в Европі, бо такий трагічний розвиток напевне не був би в інтересі американського народу, чехословацького народу ані інших хоробрих поярмлених народів Східньої Европи.

Ніксон хоче „відамериканізувати" війну у В'єтнамі

Дітройт. — Республіканський кандидат на президента Ричард М. Ніксон заявив, що йому подобається плян секретаря оборони Кларка М. Кліффорда „відамериканізувати" війну у В'єтнамі тим способом, що приспішиться вишкіл південно-в'єтнамських військ, які зможуть заступити американські війська. Ніксон заявив, що як він стане президентом ЗСА, то цей плян буде здійснюваний в скоршому темпі, як це плянує демократичний уряд президента Джансона. Ніксон покищо не зайняв становища до найновішого пляну Гомфрі припинити бомбування, бо хоче докладно його пізнати.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Підсумки інвазії

Хоч від часу, коли совєтські війська зайняли Чехо-Словаччину, проминуло вже шість тижнів, трудно підвести докладний і вірний баланс успіхів і невдач тієї московської авантури.

Якщо інвазія до Чехо - Словаччини була чимось уроді військових маневрів, що мали продемонструвати справність таємної мобілізації, таємного зосередження військ та блискавичного маршу і висаду парашутистів над празьким летовищем з панцерними і танковими з'єднаннями, то — згідно з голосами різних західніх військових фахівців — це був совєтський успіх. Західні розвідки мали докладні вістки про рухи військ у південно - східній Польщі, Східній Німеччині й на Мадярщині, але керівні державні мужі мовчали, перестороги розвідки, мабуть, злегковажили, і внаслідок того самі вони і ввесь світ були 20-21 серпня ц. р. в найбільшій мірі заскочені.

Тому, що кремлівські верховоди завжди ставили інтереси своєї партії й совєтської імперії вище світової опінії, то й у цьому випадку найважливіше для них привернути в Чехо - Словаччині той рід комунізму, який панує в СССР, і приборкати Дубчека та Черніка так само, як приборкали свого часу Ґомулку. Протягом шістьох тижнів не вдалося їм осягнути ту ціль на 100%, і тому все ще між Прагою і Москвою тертя, напружена атмосфера. Але, шантажуючи чехів приявністю півмільйонової армії на їх території та зграї насланих з Москви „дорадників"-каґебістів, які нахабно розпаношуються по всіх міністерствах, головно внутрішніх і військових справ, большевики сподіваються з часом зліквідувати всі прояви чеської „контрреволюції".

Загадкою залишається, чи стаціонування 100.000 совєтського війська над чесько-баварським кордоном та над кордоном Австрії і концентрація великих совєтських збройних сил у Болгарії має дійсно на цілі тільки скріпити совєтську забезпеку проти уявної загрози збоку „німецьких мілітаристів - реваншистів", чи це підготова до дальших завоювань.

Якщо інвазія до Чехо - Словаччини й рухи совєтських військ у Басарабії, Болгарії, над кордонами Румунії, Греції і Югославії доказують понад усякий сумнів, що в московському Політбюрі взяли верх аґресивні войовничі військовики та їхні цивільні поплентачі, то ніхто не може знати, де зупиниться розмах совєтських маршалів. Не можна знати, чи не переконали вони своїх „поміркованих" однопартійців, що саме тепер настав час для переведення „последнего решительного боя": Америка має зв'язані руки у В'єтнамі, всередині вона зайнята виборами, політично вона послаблена внутрішньопартійними суперечками, европейський захід з економічних причин наставлений на зменшування, а не збільшування військових бюджетів, німці не мають своєї атомової зброї, Франція задивлена на Европу „від Атлантику по Урал", Британія переживає хронічну господарську кризу, ніхто не хоче війни.

Отже, це ідеальна коньюнктура для походу на Дарданелли, Середземне море і Захід, якщо не до Атлантику, то над Райн.

Отож, коли чесько-словацька окупація була пляновою підготовою до аґресії на велику міру, то питання успіху чи невдачі відпадає. Бо нема сумніву, що дальша совєтська аґресія — це третя світова війна. І коли навіть у першій стадії тієї війни Совєти виграли б, як виграли були гітлерська Німеччина і Японія, то остаточно Москва програє. Вона мусить програти, бо ЗСА мають невичерпний економічний потенціял і таку можливість змобілізованої воєнної продукції, про яку Совєтам годі й мріяти. Якщо буде вжита атомова зброя — то обидві сторони будуть зруйновані. Але третя світова війна, з атомовою зброєю чи конвенціональною, це страшенне ризико для Москви: їй погрожує спонтанне відродження визвольного руху в усіх уярмлених країнах, їй погрожує моральний розклад армії, яка побачить, як виглядає „гнилий Захід", вона не зможе панувати терором у запіллі під час війни і втримувати дисципліну в кількамільйоновій армії політкомами.

Якщо кремлівські володарі не візьмуть цього всього під увагу, то це буде знак, що Господь покарав їх, відібравши розум. Коли ж вони обмежаться тільки наїздом на Чехо - Словаччину і війною нервів супроти Румунії, Західньої Німеччини, Австрії й Греції, то на довшу мету вони також програють.

Морально й престижево вони програли вперше, коли мусіли випустити з в'язниці вивезених у Карпати Дубчека, Черніка і Смрковського, привернути їх до влади і переговорювати з ними, як з „рівними".

Большевики перевели окупацію Чехо - Словаччини з страху, щоб ліберальні ідеї не заражували умів в інших комуністичних державах, зокрема в уярмлених країнах і особливо — в Україні. Але застосування брутальної сили супроти Чехо - Словаччини з'ясувало ще яскравіше всім підсовєтським людям насильницький характер совєтської влади. Похід проти Чехо - Словаччини пішов впарі з прикрученням шруби в СССР, Польщі, Східній Німеччині, замовкли всі голоси про „відлигу" в Україні.

Демонстрація збройної сили у першій хвилині завжди робить враження успіху. Але збройна сила, використовувана для нівечення духових, моральних сил — остаточно програє. Паки й паки треба повторювати, що в ході світової історії було багато першорядних воєнних потуг, що розпоряджали великими масами вояків, добрими полководцями — і програли.

Шість тижнів, які минули від часу інвазії до Чехо-Словаччини, це надто короткий час, щоб можна було з певністю твердити, що та інвазія була камінчиком, який зрушив совість світу, камінчиком, який потягнув за собою лявіну, що задавить авторів інвазії. Ще завчасно твердити таке напевно, але не виключено, що Чехо - Словаччина була такою самою „перемогою" СССР, як окупована Сербія стала перемогою Австро-Угорщини в 1914 р., як Польща стала перемогою Гітлера в 1939 році.

ТУРБОТИ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Лондон. — Вигравши дві світові війни, Великобританія втратила імперію і перестала бути великодержавою. На місце „володарки над морями" — Британської імперії прийшли ЗСАмерики, колишня колонія Англії, і держава „червоних царів" — Росія, що використала сентименти, створені у війні проти Гітлера, і ганебно потоптала всі договори з західніми союзниками для розширення своєї імперії.

На відміну від французького президента де Ґолля, що ніяк не може забути минулої „величі" Франції, англійці примирилися з фактом, що Великобританія вже не може грати провідної ролі в світовій політиці. Щоб зберегти те, що вони мають, англійські політики пробували встановити якийнебудь спосіб співжиття з комуністичною російською великодержавою.

В суспільстві Великобританії ширилися надії на еволюцію комуністичної диктатури в СССР і на те, що з такою великою державою можна буде організувати товарообмін і нав'язати культурні зв'язки.

Ці надії, як показали події в Чехо - Словаччині, були марні. Комуністична Росія не стала „нормальною державою. СССР — це воєнний табір з величезним арсеналом зброї, якою Москва могла б знищити все життя на островах Великобританії. В Англії добре розуміють, що не можна покладатися на „добру волю" московських тиранів, і що єдина забезпека проти аґресії цих владолюбців — сила об'єднаних вільних держав світу.

Події в Чехо - Словаччині розкрили очі і найбільшим оптимістам. Бо Москва виразно заявляє, що її інтервенція в Чехо - Словаччині не остання в Европі. Спираючись на підписаний після другої світової війни договір між державами - переможцями про їх право силою перешкодити відновленню фашизму в Німеччині, — уряд СССР загрожує Західній Німеччині вислати військо в цю країну, щоб забезпечити „демократичний лад" проти фашистів. Само собою, Москва вважає за нацистів і соціял - демократів і християнських демократів Західньої Німеччини.

Ці заґрози з Москви непокоять суспільство Великобританії. Тому тут заяву президента Джансона, що уряд ЗСА не дозволить російської аґресії проти Західньої Німеччини, прийняли прихильно.

І це зрозуміло: окупація Західньої Німеччини совєтською армією була б знаком загибелі Европи і самої Англії. Тут уважають, що ген. де Ґолль також зрозумів небезпеку російського імперіялізму і залишить свої спроби бути посередником між Сходом і Заходом як „третя сила".

Viator

Методій Борецький

ХТО БУДЕ ПЕРШИЙ НА МІСЯЦІ?

27 січня 1967 р., під час випробування міжплянетарного космічного корабля „Аполло", згинули три американські астронавти: Гас Ґріссом, Ед Вайт і Роджер Чеффі. Ця жахлива трагедія зворушила культурний світ і спричинила припізнення в дослідженні космічних просторів для першого висаду людини на поверхню Місяця.

Ця катастрофа коштувала З'єднаним Стейтам Америки кругло 100 мільйонів долярів і дев'ятнадцять місяців спізнення в осягненні визначеної цілі. Матеріяльні втрати на перший погляд виглядають мізерними в порівнянні з потенціялом ЗСА. Одначе, справа в чомусь іншому. Ідеться тут про національний престиж великої держави: бути першій на Місяці!

11 жовтня ц. р. в програмі „Аполло 7" астронавти Дон Ф. Ейзеле, 38-літній майор летунства з Колюмбусу, Огайо, Волтер М. Ширра, мол., ветеран успішного далекопростійного лету і провідник теперішньої залоги, уродженець Гакенсеку, Ню Джерзі, 45-річний капітан воєнної Фльоти, і Волтер Каннінгтем, 36-літній цивільний астронавт і колишній летун із Санта Моніка, Каліфорнія, відбудуть пробний лет довкола Землі, який триватиме 11 днів. Це той лет, що його мали виконати Вайт, Ґріссом і Чеффі.

Сама процедура вислання людини на Місяць дуже скомплікована. Це під науковим оглядом найскладніша проблема, яку науковці намагаються розв'язати.

Одним з найважливіших складників цього комплексу було сконструювати таку ракету („Сатурн 5"), яка може занести космічний корабель, виряд і трьох астронавтів з нашої плянети посередньо в орбіту Місяця.

У ЗСА перші експерименти з ракетами почав переводити в 1915 р. Роберт Ґоддард. Під час другої світової війни німці вдосконалили ракети (Фав-2) до такого степеня, що загрожували ними існуванню Британської імперії, висилаючи їх із своєї території на Лондон. Вживаючи сильної ракети, учені Совєтського Союзу в жовтні 1957 р. вислали в надземні простори перший штучний сателіт, а в квітні 1961 р. — Юрія Ґаґаріна в орбіту довкруги Землі, в той час, як американці щойно „студіювали" таку можливість.

Далекопростірні успіхи Совєтського Союзу, без сумніву, відбилися неґативно на престижі ЗСА. Один з американських журналістів назвав тодішню ситуацію „чорною годиною в історії американського народу".

В такій атмосфері през. Кеннеді в травні 1961 року доручив науковцям виготовити плян, згідно з яким ЗСА повинні б вислати людину на Місяць ще перед кінцем 1969 року. Щоб осягнути ту ціль, призначено 23 більйони долярів і затруднено 440.000 осіб у 20.000 підприємствах. Це — найбільші технологічні зусилля, на які ЗСА будь - коли в своїй історії спромоглися.

Так, як трагедія кожного народу, невдача програми „Аполло", після періоду духового занепаду, викликала новий запал, який допоміг американським науковцям побороти всі труднощі. Прийшлося вдосконалювати нову вогнетривку кабіну, замінити в ній чистий кисень на суміш кисню з азотом у першій стадії висилки кабіни і сконструювати новий парашут (який відкривається в трьох стадіях) для злету астронавтів з огляду на збільшений тягар космічного корабля.

Ракета „Сатурн 5" вища від 30-поверхового дому і тяжча від двох тузенів джетових літаків; потужність її двигуна більша за потужність 92,000 льокомотив. Ця ракета 9-го листопада 1967 р. висадила в земну орбіту тягар у 280,000 фунтів — 140 тонн.

Тепер плян летів на Місяць у програмі „Аполло" виглядає так:

— Жовтень 1968 р. — пробний лет в орбіті Землі корабля, якого вживатимуть при висилці людини на Місяць.

— Грудень 1968 р. — перший високопростійний лет людини з поміччю ракети „Сатурн 5", якої також вживатимуть при висилці людини на Місяць.

— Березень 1969 р. — пробний перший лет людини в повному кораблі програми „Аполло".

— Другий квартал 1969 р. — повна проба лету на Місяць в орбіті Землі.

— Третій квартал 1969 р. — перша спроба висадити людину на Місяць.

— Останній квартал 1969 р. — висад двох астронавтів на Місяць.

Успіх цього пляну, очевидно, залежатиме від успіху поодиноких його місій. Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація (НАСА) приготовляється до першої місії: 11 жовтня ц. р. вислати міжплянетарний космічний корабель в орбіту Землі.

В другій половині 1969 р., згідно з пляном, відбудеться остаточна висилка астронавтів на Місяць і їх поворот на Землю.

Ця місія відбудеться в дев'ятьох фазах:

— Підготова та вистріл ракети з космічним кораблем і трьома астронавтами на Кейп Кеннеді, Флорида.

— Лет в орбіті Землі, під час якого западе рішення: летіти в напрямі Місяця або вертатись на Землю.

— Лет у напрямі Місяця. Рішення: летіти в орбіту Місяця або вертатись в орбіту Землі.

— Під час кружляння в орбіті Місяця два з трьох астронавтів перейдуть з головної кабіни до тієї частини космічного корабля, яка осяде на Місяці. На відповідний знак із землі кабіна з двома астронавтами, т. зв. місячний модель, відлучиться і помчить в напрямі Місяця. Третій астронавт залишиться в головній кабіні корабля в орбіті Місяця.

— Лет до поверхні Місяця. Рішення: осісти на Місяці. (Всі три астронавти будуть постійно в контакті з науковцями в Гюстон, Тексас, і звідтам одержуватимуть усі накази).

— Постій двох астронавтів на поверхні Місяця (від 18 до 36 годин) і виліт в напрямі орбіти Місяця. На Місяці астронавти дослідять його поверхню в промірі 1000 стіп від місця постою, візьмуть зразки мінералів та інсталюють автоматичну наукову стацію для висилання інформацій на Землю.

— Сполука двох частин космічного корабля і зустріч астронавтів в орбіті Місяця.

— Кружляння міжплянетарного корабля в орбіті Місяця, аж поки не прийде наказ із Землі вертатися.

— Поворот і тріюмфальна зустріч з астронавтами на Тихому океані.

Єдиним к о н курентом у змаганнях висадити людину на Місяць є Совєтський Союз. Хоч СССР має менший від ЗСА потенціял, не буде несподіванкою, якщо він вийде переможцем. Совєтські науковці своїх плянів у дослідженні космічних просторів не подають до загального відома, і тому говорити щонебудь про їх осяги в майбутньому було б лише здогадом. Також не подають вони до відома дані про свої далекопростірні невдачі (виїмок: трагедія Ґаґаріна).

Уступаючи з посту адміністратора Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації, Джеймс Е. Вебб 16 вересня ц. р. заявив, що ЗСА значно відстають від Совєтського Союзу в конструкції і продукції великих підсилювачів (бустерс) та великих космічних кораблів. Натомість у дослідженні космічних просторів ЗСА випередили Совєтський Союз. Причиною сповільнення успіхів в космічних просторах — згідно із заявою Вебба — є постійне зменшення урядових фондів на цю ціль.

Коли говоримо про змагання великих потуг в космічних просторах, то мусимо собі здавати справу з того, що йдеться тут про велико-

(Закінчення на стор. 5-ій)

ГОЛОС ЧИТАЧА

ПРО УКРАЇНСЬКЕ ДОШКІЛЛЯ

У „Свободі з 10 вересня ц. р. вміщено статтю пані І. Пеленської „Українське дошкілля", в якій авторка пише про речі, що не відповідають ні дійсності, ні логіці.

Зрозуміла наша еміґрантська постава до всього, що робить совєтська влада на залишеній нами Україні, і навіть, коли там є щось добре, то ми сприймаємо це з недовір'ям.

Але не треба забувати, що до кожної нашої помилки пропаґатори к о м у н ізму, платні і підневільні, чіпляються і кричать через радіо та пресу, що еміґранти ширять неправду. Внаслідок цього наше американське оточення до наших стверджень може відноситися з недовір'ям.

Отже, треба бути об'єктивним і обережним, особливо, коли подаємо якісь факти і висновки. Тим більше мають право знати правду про підсовєтську дійсність українці, особливо друге і третє покоління еміґрації.

Ці завваги викликані неправдивими інформаціями пані І. Пеленської в розділі її статті про дитячі садки в поневоленій Україні.

Вона пише: „Коли немовляті є чотири і пів місяця, мати обов'язана є віддати його до публічного заведення, ясел, а сама йти на працю".

Слово „обов'язана" має характер формальний, правний. Отже, з яких офіційних постанов авторка взяла це зобов'язання?

За даними совєтського перепису 1959 року працюючих жінок в УССР було 10,171.000, а всіх жінок — 23,294.000. Тобто більше як половина жінок не виконували „зобов'язання". Не знаємо, скільки немовлят в 4½ місяця мали ці жінки, але якась кількість і тут не виконувала зобов'язання віддавати їх до ясел. Якщо б усі жінки в Україні бажали б віддати своїх дітей до ясел, то не могли б цього зробити з тої причини, що не було такої кількости місць в яслах: в Україні на той час було 1,799.000 місць. По всьому СССР тільки 16% немовлят можуть бути прийняті до ясел. Цей відсоток ніде в совєтській статистиці не фігурує, але його можна одержати, зробивши відповідні обчислення.

Може авторка помилково вжила слова „обов'язана" замість „примушена" економічними і соціяльними умовами, бо в Україні є багато таких родин, які неспроможні проіснувати без заробіткової праці матері? Але й цієї проблеми не вільно трактувати так просто.

Також неправдиве й нелогічне друге твердження авторки, що в колгоспних яслах „діти здані напризволяще, брудні, голодні, недоглянені".

Відомо, що коли якусь справу віддається на ініціятиву населення, в даному разі українського колгоспного, то вона йде значно краще, як у совєтських бюрократів.

Кажучи, що в колгоспних яслах діти голодні, авторка ображає і обвинувачує українську матір - колгоспницю. Бо коли в яслах бракує їжі, то колгоспниці приносять її з дому. До того ж не треба забувати, що українські селянки годують немовлят груддю, а не „формулами", як в Америці.

Кажу це все про колгоспні ясла в східній Україні, бо не знаю, як з тим було в Галичині.

На селі немає гарячої протічної води в хатах, і поняття чистоти є відносним, але загальновідома річ, що українська жінка завжди дбає про те, щоб її діти не були брудними.

Наприкінці останньої війни я працювала пляновиком-економістом у харківському районовому відділі охорони здоров'я, у віданні якого були також дитячі ясла. Приходилось не раз виїжджати до віддалених лікарень та інших медичних закладів і ясел, щоб перевірити, чи ті суми, що їх вони вимагають, дійсно їм потрібні. Керівники цих установ завжди показували їх в найгіршому стані, тому не можна мені закинути, що я бачила тільки добрі установи.

Бачила і „показуху" — ясла тракторного (він же і танковий) заводу з модерним устаткуванням і кімнатами, удекорованими шовками та оксамитом, з картинами - оригіналами визначних мистців. З тих розкішних кімнат матері несли своїх дітей у бараки, де мешкало по семеро людей в одній кімнаті.

І нарешті твердження, що в дитячих садках, де є хоч би один відсоток російських дітей (а вони є в Совєтському Союзі всюди), навчання переводиться російською мовою — теж перекручене, бо в селах колгоспниці просто не вміють говорити по-російськи. Інша справа в містах, де значна частина населення говорить по - російськи.

Олена Кононенко-Трофимович

Проблема шуму в містах України

Київ. — „В наш час кожному відомо: шум шкідливо впливає на людський організм. Наукою доведено, що шуми інтенсивністю у 120-130 децибел викликають не тільки болісні відчуття у вухах людей, а й істотні порушення нервової системи. Щоправда, мотори наших машин ще не досягли цього, так би мовити, критичного рівня, але сила їх гуркоту недалека від нього. Наші „ЯЗи" і „МАЗи" дають шуми у 95, „ГАЗ-51" — 90, трамваї 88 і мотоцикли — у 84 децибели. Люди, які працюють і живуть в умовах таких шумів, більше вразливі до захворювань на гіпертонію, виразку шлунка, судинно-серцеві та нервові недуги". Газета „Радянська Україна" з 21 вересня навела лише один приклад з міста Луганська, відверто пишучи, що проблемою боротьби з шумом на вулицях Києва, Харкова й ін. міст „ніхто не займається". Міліція на кількох вулицях почепила написи, якими забороняється проїзд вантажних авт, але „транспорт там прямує без зупинки, по 25 машин на хвилину". Медичні кола заявляють, що вони мають дедалі то більше пацієнтів з розладнаними нервами, захворюваннями серця, шлунковими язвами тощо. „Радянська Україна" турбується не так здоров'ям громадян, як тим, що зростає кількість „втрачених робочих днів", і тому пише: „Боротися з міськими шумами покликані не тільки органи охорони здоров'я, а й творці машин, архітектори, вчені. Не повинні стояти осторонь і народні дозорці. До цієї справи мусить бути справді науковий підхід".

о. Т. Дурбак

МОЇ ПЕРШІ КРОКИ ДО СВЯТИНІ ЗНАННЯ

(Спомин про Академічну гімназію у Львові, її учнів та професорів)

(1)

Немовби це було недавно, а в дійсності — це вже давні роки. Це було в червні 1924 року. Я приїхав перший раз до Львова здавати вступний іспит до Академічної Гімназії.

Вступивши несміло за поріг, я стрінувся з такими самими кандидатами до гімназії, як я. Нас запровадили до одної кляси на партері, де відбувався вступний іспит.

Хоч це була дуже побіжна перевірка знання ,набутого учнем в народній школі, однак нова обстанова, незнайомі, дещо строгі обличчя вчителів, спосіб питання — все це викликало в нас почуття непевности, а то й страху.

Непевність цю до якоїсь міри розвіяв прихід до залі о. катехита д-ра Василя Лаби, який, привітно усміхнувшись до мене, сказав: „Я цікавий знати, чи ти, синку, вчився щось з релігії в народній школі?" Коли я почав вичисляти деякі заголовки оповідань з біблійної історії Старого й Нового Завіту, о. катехит погладив мене по голові й сказав: „Це мені вистачає. Бачу, що ти пильно вчився релігії".

Цей „іспит" з релігії закінчив успішно моє прийняття до Академічної Гімназії у Львові в шкільному році 1924-25.

З найкращими враженнями поїхав я на вакації й кого лише із знайомих не зустрічав, хвалився: „Я вже учень І Академічної Гімназії у Львові".

Непомітно минули вакаційні дні й я не зчувся, як прийшов день першого вересня 1924 року.

Треба було їхати до Львова і починати новий етап життя.

Запам'ятався головно перший день науки. Година 8 ранку. На голос електричного дзвінка, що ним зручно орудував шкільний терціян п. Іванків, ми, учні „І Б", зайняли свої місця .

Перший з професорів, що з'явився в клясі, був Тарас Франко, син письменника Івана Франка, який сказав, що буде нас вчити української та латинської мов.

Про Івана Франка ми вже дещо чули, тому й до його сина Тараса, нашого професора, ставилися в дальших днях науки з повагою.

Польської мови вчив нас проф. А. Ластовецький, математику — проф. І. Сітницький, історію — о. С. Шпитковський, географію — проф. Ю. Полянський, природу — проф П. Зимак, а релігію — о. д-р В. Лаба.

З першої кляси вичислю таких товаришів, з якими дійшов аж до матури в 1932 р.: Андрійчук, Антонишин, Бабій, Бенюк, Заставний, Іванина, Крет, Леськович, Макар, Маґоцький, Матвійко, Оренчук, Сахно, Струмінський, Сітницький, Радзикевич, Тисовський, Тершаковець, Труш, Шпитковський.

В дальших роках навчання мав я таких професорів: В. Радзикевич, д-р О. Тисовський , д-р І. Раковський, д-р А. Копистянський, д-р С. Томашівський, Б. Вахнянин, М. Балаким, О. Макарушка ,д-р І. Любомирович, В. Адріянович, С. Шах, д-р Ю. Рудницький, Е. Пущинські, д-р Г. Бальк, М. Федусевич, о. Е. Бачинський, о. Т. Горникевич, о. д-р І. Фіґоль, І. Клапоущак, М. Посацький, д-р Д. Лукіянович.

Директорами були: д-р Ілля Кокорудз, д-р Микола Сабат, Северин Лещій і д-р Денис Лукіянович.

За дир. Миколи Сабата, що прийшов на Головну зі Станиславова, наша гімназія набула більше характеру клясичної, хоч такою вона була й перед тим ,бо директор М. Сабат звернув велику увагу на греку і латину. За його директорства на коридорах гімназійного будинку висіли на стінах, в рямцях і за склом, різного роду приповідки-сентенції в мовах українській, німецькій, грецькій та латинській і учні, читаючи їх, мимоволі собі їх засвоювали та застановлялися над їх глибоким змістом.

Ось, наприклад, у коридорі в партері на передній стіні виднів напис латинською мовою: "Bernarde, at quid venisti?" — Бернарде, чого ти тут прийшов? Над дверми, що вели до руханкової залі, був напис: "Mens sana in corpore sano" — в здоровому тілі здорова душа. Над крамницею, де продавали різні цукорки, шоколяду, булки, був напис грецькою мовою: Арістон мен ґідор" — найліпша вода. Над рисунковою залею був напис українською мовою: „Десять разів мір, а раз утни". Висіли також приповідки і в німецькій мові. Виходячи по науці з будинку, учні знову читали такий напис над фронтовими дверми: "Iucundi acti labores — милий спочинок по праці.

Всіх приповідок на трьох коридорах було щонайменше 150, і кожний, хто їх читав, без сумніву, затримував щось бодай з того для себе і мав враження, що знаходиться в справжній святині науки.

Згадуючи про наших професорів, треба додати, що всі вони були висококваліфіковані, з високою освітою люди. Вони хотіли передати нам свої знання, хотіли нас випровадити в життя приготованими і тому ставилися до своєї праці із замилуванням ,а також і від нас вимагали пильности, точности.

В цім спомині я хочу основніше спинитися над постатями покійних уже професорів ,а саме о. д-ра Івана Фіґоля і Михайла Посацького.

Наш незабутній катехит о. д-р Іван Фіґоль прийшов до львівської гімназії десь в році 1928 зі Станиславова. Його запросив на катихита дир. Микола Сабат, якому залежало на тому, щоб у тій школі мати якнайкращі учительські сили.

ПРОГРАМА

(Закінчення зі стор. 1-ої)

кання Почесної Президії. Звідомлення Екзекутивного Директора КУК. Звідомлення Контрольних Комісій: КУК, Шевченківської Фундації і ССУК. Запити, відповіді та дискусія над звідомленнями.

11:30 - 12:00 — Привіт мейора міста Винніпеґу. Привіт прем'єра Манітоби.

12:00 - 1:30 — Перерва на обід.

По пол.: 1:30 - 2:30 — Програмові доповіді (Скайв'ю рум. Слово Президента КУК, о. д-ра В. Кушніра. Наші осяги в Канаді і завдання на майбутнє — І. Г. Сирник. КУК у другому чвертьстолітті своєї дії — М. Плав'юк. Ідейний зв'язок української громади і служба інформації — д-р Б. Стебельський.

3:00 - 6:00 — Три окремі дискусійні сесії (Мезанін А-Б, С-Д, і Грил рум) для обговорення поодиноких доповідей, над якими дискусію започаткують визначені співдоповідачі.

По пол.: 3:00 - 6:00 — *Конвенції:* Студентський З'їзд СУСК (Університет Манітоби, Грей Гал — 1:30). Федерація Клюбів Укр. Професіоналістів і Підприємців (3:00). Виховно-освітня Конференція (Борд рум, 3:00).

вечір: 7:00 - 12:00 Бенкет Клюбу Професіоналістів і Підприємців.

Неділя, 13-го жовтня 1968:

рано: 8:00 - 11:30 — Відвідини українських церков Винніпеґу. Об'їздки автобусами українського Винніпеґу. Зложення вінка перед пам'ятником Т. Шевченкові.

9:00 - 1:00 — Конґресові Комісії (Марборо, Грил і Борд румс). *Конвенції:* продовження Студентського З'їзду (Скайв'ю рум, 10:00). Продовження Виховно-освітньої Конференції (Мезанін С-Д, 10:00). Конференція Шевченківської Фундації (Марлборо рум, 10:00). Конвенція Суспільної Служби (Мезанін А-Б, 10:00). Осередок Укр. Культури й Освіти (УНО, 10:00).

по пол.: 2:00 - 6:00 — Сесія для справ молоді (Скайв'ю рум): Присвята „Просвіті". Доповідь: Українська молодь Канади — Дост. Марія Вавриків. Дискусія, започаткована 7-ма визначеними співдоповідачами. 5:30 - 6:00 — показ навчання української мови методою Чилтон-Дідіє в присутності представників Департаменту Освіти Манітоби. Конґресові Комісії (Марлборо, Грил і Борд румс).

вечір: 8:30 - 10:30 — Конґресовий концерт з привітом прем'єра Канади (Авдиторія Винніпеґу).

Понеділок, 14-го жовтня 1968:

рано: 9:00 - 12:00 — Кінцева сесія (Скайв'ю рум): Звідомлення Шевченківської Фундації. Звідомлення паралельних конвенцій. Звідомлення Конґресових Комісій. Запити до звідомлень і вияснення. Прийняття Конґресових резолюцій. Прийняття емблеми і прапору КУК. Звідомлення Номінаційної Комісії і вибір органів КУК.

по пол.: 1:30 - 3:30 — Урочистий Обід Дня Подяки (Скайв'ю рум). Промова Лідера Опозиції та інших гостей. Вручення Шевченківських медалів. Урочиста інсталяція нового проводу КУК. Молитва.

У Тант таврує СССР за інвазію до ЧССР, пропонує „вершинну" конференцію

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар ОН У Тант у вступі до свого цьогорічного звіту про міжнародну ситуацію на відкриття 23-ої сесії Генеральної Асамблеї ОН, довший уступ присвятив інвазії СССР до Чехо-Словаччини, натаврувавши її, як насильний акт „супернотуги", що разом з своїми 4-ма союзниками окупує маленьку країну, яка проявила лібералізаційні тенденції, але все одно була льояльна до комуністичного бльоку. У Тант прирівняв совєтську інвазію до ЧССР з американською збройною інтервенцією в Домініканській республіці. У Тант порушив також скликання конференції „на вершинах" ЗСА, Британії, СССР і Франції, яку підготовили б тепер міністри закордонних справ тих держав. Він ствердив, що у світі настав стан тривоги за безпеку та що міжнародні відносини значно погіршились. Як запальні пункти він назвав Европу, Близький Схід, В'єтнам і Південну Африку.

Кардинал Йосиф Сліпий проведе майже два тижні між українцями в Австралії

Панчбовл, Австралія. — Діловий Комітет для зустрічі Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Кардинала Йосифа Сліпого в Австралії повідомив, за підписом голови Комітету о. М. Іванча, що Кардинал Йосиф має за пляном прибути на австралійську землю літаком з Гонолюлю до Сіднею у вівторок 8 жовтня, о год. 8.30 ранку. Число лету — 811 Ф. У четвер 10-го жовтня Кардинал виїде до Мельбурну. У неділю 14-го жовтня по полудні виїде до Аделяїди, у вівторок 16-го жовтня до Перту; у середу 17 жовтня повернеться знову до Сіднею. У четвер 18 жовтня Верховний Архиєпископ виїде до Брізбену, а в п'ятницю вернеться до Сіднею. У понеділок 21 жовтня о год. 1.15 по полудні Блаженніший залишить Австралію і вернеться літаком „Ал Італія" до Риму. Українська спільнота в Австралії готується організовано, гідно й достойно зустріти Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви у світі.

Асоціяція Правників засудила поневолення Чехо-Словаччини

Буенос Айрес (Б. Г.). — Від 25 до 31 серпня відбувалася тут 53-тя Конференція Асоціяції М і ж народного Права. Головою Асоціяції вибрано — на 2-річний період, до чергової Конференції — голову Аргентинського Відділу Маргаріту Аргуас, що є професором міжнародного приватного права. Це перший раз жінка очолює Асоціяцію, яка має вже більше ніж сто років існування — постала 1873-го року.

Конференція почалася від драматичного епізоду. Коли на тутешньому міжнародному летовищі причалив відомий чеський учений Ярослав Зоурек, обступила його юрба журналістів, прохаючи висловитись про окупацію його батьківщини. Виявилося, що він нічого про те не чував, бо виїхав саме напередодні інвазії; не зумів опанувати емоційного відруху: „Бідна моя родина..." Взяв участь у Конференції; кожчу його появу на трибуні приймали приявні оваційними оплесками. Але замешкав у готелі, який відомий лиш генеральному секретареві Аргентинського Відділу Асоціяції; вагається, чи вертатися домів, бо, мабуть, був членом Президії Центрального Комітету Комуністичної Партії, яку очолював Дубчек.

З трьох совєтських дослідників міжнародного права, які зголосились були до участи в Конференції, прихав тільки проф. Олег Богданов, а проф. Григорій Тункин за телеграфував в останній хвилині, що не прийде. Причина, мабуть, у тому, що його, як найповажнішому совєтському правникові, незручно було оправдувати окупацію Чехо - Словаччини, відповідаючи на протести, яких треба було сподіватися, і які там справді мали місце.

У програмі Конференції, заздалегідь подрібно устійненій, не було точки, в рямках якої можна б видвигнути тую свіжу драстичну справу. Тому управа Аргентинської Галузі рішила — не зважаючи на протикомуністичне наставлення її членів — не допускати чеської справи на денний порядок, вважаючи, що, як господар, має обов'язок хоронити проти прикростей усіх гостей, не виключаючи і совєтських.

Інше становище зайняла Рада Асоціяції, тобто її найвищий орган. На засіданні, що відбулося 26 серпня, прийняла вона, не зважаючи на протести проф. Богданова, декларацію з гострим засудженням агресії на Чехо-Словаччину. Та заява була відчитана на другий день, на святочному відкритті Конференції, у приявності міністра закордонних справ та інших федеральних д о с тойників Аргентини і вона викликала помітне враження.

Треба добавити, що проф. Богданова не було на відкритті; аргентинські організатори надаремне шукали за ним, телефонуючи до готелю, амбасади; можливо, що він чекав телеграфічних інструкцій з Москви, чи слід йому залишатися на Конференції. Врешті решт таки залишився, і появився, ще також в дні відкриття, на прийнятті у міністра закордонних справ. Брав активну участь у дебатах, добре говорить поанглійськи. На кінцевій сесії Конференції голосував, разом з обома східньонімецькими юристами, проти резолюції, яка домагається, в ім'я гуманности, щоб Нігерія допустила летунське постачання ліків і харчів до Біяфри...

Єдиний українець, що брав участь у Конференції, проф. Богдан Галайчук, промовляв у дебатах над міжнародною охороною прав людини, над міжнародним примиренням та над збереженням монополю ядрової зброї. Проф. Галайчук запросив на виклади до його катедри 4-ох учасників конференції: американця (відомого совєтознавця проф. Джона Гезерда), канадійця, німця і поляка (професор Варшавського університету).

Наша історія примовляє . . .

Пластове видавництво „Молоде Життя" видало нову серію ілюстрованих карток-поштівок, у кольорах. Їх назви: „Стратегія розвідки" — УСС, 1914-18; „Слідом за ворогом", УГА 1919; „Курилася дорiженька", УГА, 1919; „За наш Львів" — УСС, листопад 1918; „До останнього набою", Карпатська Україна, Оборона Хусту, 1939. Усі вони виконані на основі праць мистця Івана Кучмака.

Сьогодні — Іван Кучмак єдиний, що постійно, послідовно не перестає промовляти до нас своєю тугою серця, переповідаючи своїми згармонізованими композиціями, теплими барвами, живим кольоритом —нашу історію боротьби з 1914-1939 за волю України. Ця його любов до того нашого великого минулого, у якому мистець особисто брав живу участь, — бо на фронті! — промовляє з кожного його образу; можна сказати — в кожній лінії, у кожнім мазку, в кожнім тоні відчуваємо ритм і пал його мислі, яку він ще і ще раз переживає й оповідає нам оте бурхливе, воєнне, без політики, наше минуле, що з ним до сьогодні Москва й Польща не дає собі ради. Ще й нині оте славне наше минуле з 1917-1939, мов марево стоїть перед Москвою і Польщею, і вона гасить усі й усюди вибухи до волі, — як останній у Чехо - Словаччині! — щоб цей вогонь та в Україні не вибухнув.

У таких творах мистця Івана Кучмака скривається велике значення, вартість їх для нас сьогодні й на майбутнє. Та не всі ми вміємо зрозуміти й належно нашу увагу привернути до цих творів Івана Кучмака.

І пластове видавництво „Молоде Життя", видавши ці картки, багато спричиняється до поширення й відсвіження пам'яті в нас до історії нашого недалекого минулого.

М. Островерха

СССР ЗАПЕРЕЧУЄ, НАЧЕ Б ВІН ПОРУШИВ СУВЕРЕННІСТЬ ЧССР

Москва. — „Правда" з минулого четверга у довгій статті Сергєя Ковальова заперечила, наче б Совєтський Союз порушив суверенність Чехо - Словаччини. У крученій і плутаній фразеології названий большевик відрізняє „абстрактну" суверенність в розумінні „капіталістичного світу" з „дійсною" суверенністю, опертою на колективній „опції" соціялістичних держав. Ті держави, мовляв, мають обов'язок „боронити" дійсну суверенність кожної „соціялістичної" країни", загроженої ворогами соціялізму.

Проф. д-р Юрій Мачук

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ПЕНСИЛВЕНІЙСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

(Історичний огляд)

Студенти на першому викладі української літератури 29 вересня 1959. Сидять зліва: Я. Марусин, К. Козак, д-р Ю. Мачук — голова Стипендійної Комісії, проф. д-р Гр. Лужницький — керівник курсу, Б. Гасюк — голова Студентської Громади, Хр. Кульчицька, А. Середа. Ряд 2-ий зліва: М. Богачевська, Хр. Кульчицька, О. Масюк, Хр. Зелінська, Н. Скочиляс, Т. Збир, М. Шипркевич, С. Слюзар, Я. Костів, М. Онуферко, С. Ковальчук, Р. Ковальчук, Б. Куропась. Ряд 3-ій зліва: Р. Савицький, Р. Жилавий, М. Вакулевська, З. Кохановська, І. Стойкевич, Г. Слюзар, Ол. Лужницький, О. Миколайська, О. Мачук, Л. Люба, Ю. Галущинський, Р. Останяк

Українська мова стала предметом іспиту для кандидатів докторських іспитів. З цієї нагоди зроблено знимку студентів, представників Департаменту Слов'янських Студій і представників Кураторії та Стипендійної Комісії Відділу УККА. Долішній ряд зліва: Б. Керницький, П. Гаффрі, Д. Казанівська, Б. Палевич, З. Граур, З. Бобинська, М. Новаківська, Т. Кравців, І. Конрад, В. Корсунь. Горішній ряд зліва: д-р Юрій Мачук — голова Стип. Комісії, проф. д-р М. Ґерґелевич — проф. польської літератури, д-р В. Галан — голова Кураторії, проф. д-р А. Сени —директор Департаменту Слов'янських і Балтійських Студій, д-р Н. Пазуняк — керівник курсів української мови, проф. д-р Б. Гнатюк — голова Відділу УККА, проф. д-р А. Салис — проф. балтійських і слов'янських мов, інж. М. Нич — секретар Кураторії. Відсутній є проф д-р Григор Лужницький — керівник викладів української літератури

У З'єднаних Стейтах Америки всіх повних (сеньйор) коледжів і університетів є приблизно 1 390, в тому коло 390 стейтових. В 1636 році засновано перший університет у ЗСА, т. є Гарвардський Університет у Кембриджі. Пенсилвенійський Університет у Філядельфії є другим з черги університетом, який засновано в 1740 році.

На жаль, до прибуття до ЗСА нової імміграції на жодній з цих всіх високих шкіл не було викладів української мови та інших українознавчих предметів. На 3-му Конгресі Союзу Українських Студентських Товариств Америки „СУСТА" в Клівленді, який відбувся від 13-16-го вересня 1957 р. ухвалено резолюцію в справі заснування хоч при одному знатнішому американському університеті катедру українознавства коштом українських матеріяльних засобів. Радісно, що внедовзі цей похвальний задум стане дійсністю, бо 22-го січня 1968 р. Гарвардський Університет погодився на відкриття катедр української мови, літератури й історії України та науково-дослідчого Українського Інституту.

Філядельфійська українська студіююча молодь, зорганізована в Українській Студентській Громаді, дуже прихильно прийняла цю резолюцію, тому від 1957 р. бере участь у збірковій акції грошових пожертв на Фонд Катедри Українознавства. Одночасно з цією акцією вона зайнялась також клопотаннями про відкриття викладів української мови і літератури при Пенсилвенійському Університеті у Філядельфії.

І так у березні 1958 року, цебто точно 10 років тому, вони передали в цій цілі на руки директора Департаменту Слов'янських і Балтійських Студій Пенсилвенійського Університету, професорові д-рові Альфредові Сеневі заяву, що вони хочуть слухати викладів української літератури. Цю заяву підписали студенти: Лідія С. Скочиляс, Богдан Мисько, Марта Богачевська, Ігор Шанковський, Осип Цікало, Роман Ковальчук, Юрій Костецький, Роман Левицький, Олег Мазур, Олександра Михайлів, Г. Е. Ноэут, Олег Зусьевський, Арнольд Фішер, Юрій Буряківець. Організаційну роботу між студентами провів інж. Михайло Нич, секретар Відділу УККА у Філядельфії, а інформативну проф. д-р Юрій Мачук.

У слід за цим відбулася нарада представників українського громадянства міста Філядельфії з представниками Пенсилвенійського Університету. В нараді взяли участь від університету: проф. д-р Л. В. Дилі — декан коледжу, проф. д-р Алфред Сен — директор Департаменту Слов'янських і Балтійських Студій, а від місцевого українського громадянства були д-р Володимир Галан — голова Відд. Українського Конгресового Комітету, проф. д-р Григор Лужницький — член Управи Наукового Товариства ім. Т. Шевченка в ЗДА і проф. д-р Юрій Мачук — голова Шкільного Відділу при місцевому Відділі УККА.

Ці старання членів Української Студентської Громади і представників громадянства міста Філядельфії увінчалися повним успіхом. Вже у вересні 1959 року відкрито на Пенсилвенійському Університеті виклади української літератури, курс славік 90, а у вересні 1961 р. урухомлено ще один курс літератури, славік 91. У вересні 1963 р. відкрито виклад курс української мови, 590, а у вересні 1967 р. урухомлено ще один курс української мови під числом Юкреініен 592: Читання текстів з української літератури. До викладання української літератури Університет найменував проф. д-ра Григора Лужницького, а до викладів української мови проф. д-ра Наталію Пазуняк. Вони є членами факультету.

В 1963/64 акад. році українська мова стала предметом іспиту для кандидатів на здобуття докторату філософії в Пенсилвенійському Університеті.

Університетські студії в ЗСА в загальному дуже коштовні, особливо в приватних університетах, до яких належать і Пенсилвенійський Університет і Гарвардський. Майже 80 відсотків а мериканської студіюючої молоді старається про стипендії на покриття коштів за виклади, т. звані тушен. В такому положенні находиться і наша молодь, яка студіює українистику в Пенсилвенійському Університеті. Для запокоєння цих потреб при Відділі УККА у Філядельфії вже в 1959 році створено Кураторію і Стипендійну Комісію та Стипендійний Фонд.

До складу Кураторії і Стипендійної Комісії на 1968 рік входять: д-р Володимир Галан — голова Кураторії, проф. д-р Богдан Гнатюк — голова місцевого Від. УККА, проф. д-р Юрій Мачук — голова Стипендійної Комісії, проф д-р Іван Олекшишин — культурно-освітній референт в Управі Від. УККА, Андрій Масюк — голова Української Студентської Громади, пп. інж. Стефанія Вовчок і інж. Михайло Нич — секретарі, інж. Роман Кравців — скарбник і члени: Анна Сивуляк, Осипа Грабовецька, Роман Карбівник, інж. Богдан Гасюк, інж. Степан Гаврищ, інж. Іван Лисянський, проф. Володимир Винницький. Головним завданням Кураторії і Стипендійної Комісії є організувати фонди на Стипендійний Фонд та потребуючим студентам українистики уділяти стипендії на такси за українські курси в Пенсилвенійському Університеті. Треба згадати, що в 1968/69 акад. році річна такса за обидва курси літератури виносить 180 долярів, а такса за один курс української мови буде виносити 500 дол. На виклади української літератури повинні записатися 15, а на курс мови 6 студентів.

До кінця 1967/68 акад. року 116 студентів і студенток відвідували виклади українистики, між якими 10 відсотків були іншої національности. Значна кількість абсольвентів українистичних студій вже включилась в українську громадську роботу, багато з них вчать в українознавчих школах, а один з них мгр. Олександер Лужницький, є директором школи українознавства при місцевому Осередку СУМА.

Почавши від 1959 р. до кінця 1967/68 акад. р. з Стипендійного Фонду одержали 59 потребуючих студентів українистики стипендії на загальну суму 6 781 дол.

Відвідування викладів українистики в перших роках їх відкриття було дуже задовільне. На перший лекції української літератури, 29-го вересня 1959 р., було 30 студентів і студенток, то є 2 рази стільки, скільки вимагають правила університету. Імена відвідувачів цієї лекції і портрет цієї знимкою чисто 1 учасників цього першого викладу українистики в історії Пенсилвенійського Університету. На жаль, з кожним роком кількість відвідувачів постійно малила, хоч за вислухання повного курсу української літератури студенти одержували 6 семестрових кредитів. На другий семестер в 1966/67 акад. році на курс літератури записались тільки 7 студентів, то є два рази менше від того, чого університет вимагає. З цієї причини в тому семестрі і з таких же причин і в 1967/68 році не було викладів української літератури на курсах під числами Славік 90 і 91.

Відвідування курсів української мови, які почалися в 1963/64 курсом під числом Юкрейніен 590, є дуже добре, мабуть тому, що на ці курси вимагається тільки 4 до 6 студентів. На першому семестрі цього курсу було 7 студентів. І другий курс української мови: Читання текстів з української літератури, який був урухомлений під числом Юкрейніен 592, має також задовільне число відвідувачів. На першому і другому семестрі 1967/68 акад. року, в якому започатковано цей курс, було 5 студентів і студенток.

З нагоди включення української мови до тих чужих мов, з яких кандидати на здобуття докторату з філософії на Пенсилвенійському Університеті мають право собі вибрати одну з них до іспиту з чужої мови, зроблено в 1963/64 році спільну знимку представників факультету Департаменту Славістики, представників управи Відділу УККА і членів Кураторії та студентів курси української мови.

Резюме і висновки

На основі старання місцевої Української Студентської Громади і місцевого Відділу УККА Пенсилвенійський Університет відкрив при Департаменті Слов'янських і Балтійських Студій два курси української літератури і два курси української мови під числами Славік 90 і 91 та Юкреніен 590 ковцями в особах проф. д-ра Григора Лужницького і 592. Факультет Департаменту Славістики збільшився двома українськими науковцями в особах проф. д-ра Наталії Пазуняк. Кредити за курси українистики признають всі університети ЗСА. До кінця 1967/68 акад. року 116 студентів і студенток склали іспити української літератури і мови українською. Українське громадянство своїми пожертвами на Стипендійний Фонд в сумі 6 781 доляра уможливило Кураторії Відділу УККА уділити 59-ом потребуючим студентам стипендії на такси за курси. При дальшій підтримці грошовими пожертвами на Стипендійний Фонд українська студіююча молодь зможе поглиблювати своє знання з українознавства і причиниться цим до заведення спеціялізації з українознавства у формі здобування магістерки та докторату з українського.

ВИСТАВКА РЕЛІГІЙНИХ ПОШТОВИХ ЗНАЧКІВ

КОРОС. Товариство Філателістів релігійної тематики в ЗСА, в зв'язку із святкуванням 25-ліття свого існування, влаштовує в днях 18-20 жовтня виставку марок, у співпраці із Федерацією Філателістичних Клюбів Півн. Ню Джерзі. Виставка відбудеться в приміщеннях Готелю Роберт Тріт, Парк Плейс Ньюарк, Ню Джерзі. Участь у виставці між іншим візьме теж Андрій Даріян Сальчаник, член КОРОС-у, виставлюючи такі збірки: Божа Мати на марках Середньої Европи; Божа Мати на поштових штемплях; Святий Мартин з Туруна на марках Т-во КОРОС (Колектор оф Реліджен он Стемпс") належить до Об'єднання Святого Архангела Гавриїла, що охоплює філателістичні Товариства релігійної тематики в різних країнах світу.

Відмінниця навчання Христина Юрків мріє працювати в ділянці дипломатії

Газета „Таймс Юніон", що обслуговує повіт Монро стейті Ню Йорк, помістила недавно мальований портрет учениці - відмінниці Христини Юрків, випускниці середньої школи ім. Б. Франкліна. Із 13-ти стейтів жорі вибрало лише 32 учнів і між ними найперша Христину, які одержали стипендію для студій в Рочестерському університеті. Христина Юрків, дочка пані та Юліяна Юрківа, імігрантів з Европи, у яких вдома розмовною мовою є завжди українська, одержала багато нагород і відзначень, була шляхом обміну молоддю в Бразилії, влітку мала підучувати еспанську мову в Мадриді; дістала нагороду за рисування, залюбки танцює українські танці. В університеті вона вивчатиме мови, щоб врешті-решт працювати на дипломатичній службі ЗСА.

Степан Куропась

ШИКАҐОВСЬКА ХРОНІКА

Окружні Збори Відділів УНСоюзу відбулися в п'ятницю 13 вересня в залі клюбу „Левів" — 399-го відділу УНС. В нарадах УНСоюзу взяли участь всі відділи УНСоюзу крім 35, 125, 131, 221 і 379, які не оправдали своєї відсутности. З п'ятьох головних урядовців не було головного радного Тараса Шпікули, який хворий. Головну доповідь про організаційний стан УНСоюзу виголосив гол .секр. д-р Я. Падох.

В поході до 100 тисяч членів, УНСоюз вийшов би переможно, якби не втрати у виплачених грамотах — говорив секретар. В слідуючому році 750 поліс буде виплачено, і цю втрату треба поповнити новими членами, крім тих, що будуть суспендовані чи повмирають.З приводу 75-ліття УСНоюзу в 1969 р. ми всі мусимо причинитися до відзначення ювілята. Це час великої роботи, в якій участь мають взяти всі урядовці відділів— секретарі зокрема, закінчив секретар.

В дискусії урядовці відділів ,як і всюди ,нарікали на брак організаторів, брак часу, невиконання ухвали конвенції, щодо комісового секретарям як теж браку Союзівки в районі Шикаґо. Нема де спрямовувати молодь під кінець тижня. По зборах була перекуска і розмови про Союзові справи та неактивність деяких відділів, що цілий рік не приходять на Окружні Збори.

В справі „Веселки" д-р Я. Падох ,гол. контр. Іван Іванчук, гол. рад. Мирон Куропась і Степан Куропась відвідали цілоденну школу при парохії св. о. Миколая. Тепло зустрів делеґацію парох монс. Леськів і на тему „Веселки" та інших громадських справ була одногодинна розмова. Відтак відбулася стріча з учительками, що найбільше журяться вихованням дітей в українському дусі, а ними є пані Кавка, Городиська і Проць. Згадані вчительки збирають передплату на „Веселку" і вже під час наших відвідин мали поважні суми передплат. „Веселка' 'мала колись в школі 800 передплатників, а тепер всього 250. Цього року завдяки згаданим паням буде більше. Причиною цього явища є та обставина, що школа має на половину менше дітей. Українці покидають околицю катедри, продають доми, і купують нові на заході і півночі в передмістях. Учительки ствердили, що „Веселка" є добрим шкільним підручником, і деякі статті з давніх чисел варто б передрукувати в нових виданнях. В розмовах на тему „Веселки" взяла участь теж директорка школи Сестра Беніґіня, яка дуже інтересувалася „Веселкою", і ствердила, що „Веселка" є дуже помічна у вихованню дітей.

Імпозантне пластове весілля відбулося у нас в суботу 24 серпня в Шикаґо в готелі Шератон. Дочка д-ра Івана і Софії Дачишиних, Рома пластунка з роду „Мавок" вибрала собі за товариша життя Богдана Яцуру з роду „Вовкулаків". З того приводу містерійний похід 16 лісових мавок зі свічками і 16 лісових вокулак, співи та побажання, промови станичного Ліськевича, д-ра Помірка, Р. Мицика й інших свідчили про те ,що Пласт в Америці дає добре виховання молоді. і що Україна в Америці не гине! Старостою, що всьому верховодив ,був Юрій Кузич. Чотири пари дружбів і привітання родичами хлібом і сіллю зачали весільну імпрезу, що протяглася далеко за північ. Обоє молодята скінчили університет і є фармацевтами як теж і союзовцями!

Степан Гриневецький гербу Пшигоня, помер нагло на 50-му році життя .Син славного колись д-ра Степана Гриневецького, команданта „Січей" на цілу Америку, відомого громадського діяча лікаря і політика, жив осамітненим і не належав до жадної організації. Тому теж на похоронах не було людей. Всього 3 українці і 2 порторіканці та український священик з дяком. Пилип Васильовський і його дружина Анна та адв. Роман Смук одинокі українці на похороні. Жаль молодого Степана, улюбленого Стефка славного доктора. У всякого своя доля, каже д-р Падох, але ця доля могла бути іншою. Я вписав його в члени УНСоюзу ще перед війною і навіть не знав, що він перестав ним бути. А мав би чоловік не лише життя, як люди, але й похорон, згідно з традиціями УНСоюзу.

— Чому мало пишу? питають мене усно і писемно ті, що читають „Свободу". Мало тому, що суботи і неділі, в яких звичайно відбуваються українські імпрези, зайняті в мене зборами і весіллями. В Дні Праці був у Лігайтоні на З'їзді ОДВУ. Слідуюча неділя весілля союзовців Григорія Василева і Антоніни Фещенко. Союзовцям відмовити не можна, а в додатку люблю весілля краще як похорони. Третього кінця тижня був у нас д-р Я. Падох і Окружні Збори відділів УНСоюзу. Четвертого тижня був у Філядельфії на Загальних Зборах ЗУАДК і на поправинах хрищення 32-го Відділу УНСоюзу який дійшов від травня до тепер до 101 члена. А на поправинах секр. панна Хомин передала мені 26 нових аплікацій, а гол. рад. Одежинський прибув з Лігайтону, де вписав нових 10 членів — значить Філядельфія в систем УНСоюзу побила Торонто. На 1-го жовтня буду на засіданню екзекутиви УНСоюзу а 2-го жовтня маю розмову з маестром Гірняком, якого Окружний Комітет запросив на Ювілей „Свободи". Другий тиждень жовтня буду в Клівленді і Йонґставні на організаційних Зборах УНСоюзу, на третій тиждень в Шикаґо Республіканський Бенкет, на який прибуде д-р Л. Добрянський. Тому, на жаль, не буду на концерті Струнної оркестри з Торонта, яка виступить у нас із самостійним концертом 13 жовтня, як я буду в Клівленді. По виборах президента 4 листопада буде більше часу йти на імпрези, тому теж „Шикаґовська Хроніка" буде цікавіша!

Комітет Оборони Традицій договорився з православною громадою Собору св. Володимира, де парохом є о. декан Білецький. Згідно з договором католицькі церковні відправи до похоронів і хрестин включно ,будуть відправлятися там же. На першу Службу Божу в суботу прибуло 1.300 душ, а в неділю 1.000. Парохом громади є о. Джулинський. Нова громада буде міститися при Соборі тимчасово, аж буде збудована нова українська церква приблизно за два роки. Отець декан Білецький іменем своєї громади привітав громадян з їх отцем Джулинським в перший день відправ по старому стилю.

У ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ

Сеул. — У Південній Кореї перехопили групу 7-ох північно - корейських терористів, зараз на південь від кордону, що ділить Корею на вільну й комуністичну частини, і після короткої сутички — всіх їх вбили. Знайдено при них 7 автоматів, ручні ґранати й багато амуніції.

Шевченківські Роковини в бостонській українській громаді

31-го березня в парафіяльній залі церкви св. Андрія українська громада міста Бостону й околиць урочисто відзначила роковини Тараса Г. Шевченка.

Перед академією в ту ж неділю відслужено по Службі Божій панахиду за спокій душі Тараса. В ту неділю припадало Свято Православія, то під час панахиди вірні молилися і за спокій душ Українських Велетнів Духа, борців за волю і за Християнську Віру Православну — Великого Гетьмана України Івана Мазепи і Великого Митрополита Петра Могили.

Отець протоієрей Іван Чумак з Гартфорду виголосив змістовну патріотичну промову на інтенцію тих українських Прометеїв, які поклали своє життя за свою Батьківщину.

Місцевий Відділ УККА підготовив програму святочної академії.

Після відспівання „Заповіту" церковним хором церкви Святішого Серця Ісуса, (диригент п. С. Дацько), відкрив Академію інж. В. Тутка голова Відділу УККА. Святочну доповідь виголосив д-р Осип Коропей з Провіденсу, Ровд Айленд. Доповідач ствердив, що Тарас Шевченко для більшости своїх земляків являється таким же, як Джордж Вашинґтон для американців — батьком нації, але батьком „лагідним" і „всепрощаючим".

Тарас Шевченко не приплющував своїх очей на національну приспану байдужість земляків і тому іноді й картав та закликав у своєму „Заповіті" . . .

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте,
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте! . .

Атракцією цьогорічного Шевченківського Свята була змістовна доповідь д-ра О. Коропея, де він аналізуючи сучасні методи визвольної боротьби, заініційованої вирощеною вже радвладою інтелектуальною верствою українського народу. В'язень Караванський, караючись у непривітній, суворій Мордовії наче запашний вінець квітів кладе на могилу генія України Тараса Шевченка, виголошуючи слова:

Хист не вмів свій вигідно
продати,
З музою контракту не уклав.
Він служив в поезії солдатом,
Тільки вмерши генералом
став.

За прекрасну доповідь святочна громада висловила вдячність доповідачеві довготривалими оплесками.

У мистецькій концертовій частині приймали участь кращі мистецькі сили Бостону й околиць. Солістка сопрано п-ні Лариса Діяк виконала „Ой три шляхи широкії" під акомпаніямент на піяніно проф. Е. Голумбіовського. Під власний акомпаніямент на гітарі виконав милим баритоном пісню „Ой хмелю, мій хмелю" молодий співак з Вунсакет Р. А. Борис Ганушевський. Вірш Т. Шевченка „Мені здасться"... артистично віддеклямувала п-ні Анна Ранюк. „Поклін Тарасові" (мелодеклямацію) виконали гарно учні Рідної Школи української католицької парафії св. Серця Ісуса під проводом сумівки п-ни Ольги Банадиґи. Юначки СУМА керовані Олею Банадиґа виконали пісню „Така її доля" та інсценізацію „Розрита могила" під керівництвом сумівки Галини Попик, „Ми підем, де трави похилі" проспівав під власним акомпіямент на гітарі молодий співак-гітарист Богдан Ганушевський. Збірну деклямацію „Плач Ярославни" гарно виконали юначки Пласту під керівництвом старшої пластунки Христі Свистун.

Дві пісні: „Хустина" і „Утоптала стежечку" виконала солістка п-ні Л. Діяк під акомп. Е. Ґолумбіовського. „Ой Дніпре, мій Дніпре!" виконав високо-баритональним басом молодий інженер п. Евген Мороз, в супроводі на піяніно пані Н. Ніткін. „Тече вода з-під явора" (музика Воробкевича) співали юначки СУМА з диригенткою О. Банадиґа. На закінчення хор української католицької церкви св. Серця Ісуса під диригентурою п. С. Дацька виконав: „Думи мої", „Ой діброво темний гаю" і „Сонце заходить" і кінець „Заповіту".

Культ-освітній референт УККА п. Михайло Возьний вів програму концерту. Удекорував сцену організаційний референт Відділу УККА п. В. Гетьманський. Закрив Академію заступник голови Відділу УККА д-р Іван Дідюк, подякувавши всім учасникам-виконавцям мистецької частини програми, а окремо подякував від ім. Екзекутиви Відділу УККА в Бостоні д-рові О. Коропеєві за святочну доповідь.

Всі присутні разом з хором заспівали український національний гимн.

Д. Николенко

ПАМ'ЯТІ ОЛЕКСИ ЗІТИНЮКА

6 травня 1968 року відійшов у вічність гуцул - ґазда, уродженець і мешканець села Жабє-Зелене, бл. п. Олекса Зітинюк проживши 83 роки. Цей поважний прожитий вік покійного Олекси говорить сам за себе, що за цей час приходилося пережити багато доброго і злого. Були часи, що Покійний керував своєю долею, а було що доля Покійним. Взяти такий один з багатьох випадків, коли доля розлучила його навіки з дружиною, і вона осамітнена вмирає там на Рідній Верховині, а Він тут на Вільній Землі Вашинґтона.

Болюча була для Покійного така небуденна і несподівана розлука з дружиною і Рідною Гуцульщиною, але одинокою розрадою в його житті на чужині була його доня і двоє онучат, яких він так любив і задля яких покинув Верховину, та свою ґражду - господарку.

Покійний жив останньо в Джерзі Ситі., Н. Дж., де оставив горем прибитих дочку Анну, зятя Евгена, внуків Анну, Василя та двох правнуків.

Поховано Покійного на Українському Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж., 9-го травня. Після похорону в Українськім Народнім Домі в Ню Йорку відбулася тризна, на якій на заклик голови Т-ва Черемош з Філядельфії п. Д. Сорохатока та п. Юрія Богословця з Морістовну зібрано на нев'янучий вінець суму сто долярів. Жертвували: по 10 дол. Р. К. Скоробогачі, Стефан (нечіткий); по 5 дол. И. Д. Сорохалюк, С. Ю. Богославці, Кумферти, Ш. К. Росола, Н. Б. Богуславці, М. В. Панчаки. А. Е. Кумфорти, К. Кубік; по 3 дол. П. Зітинюк; по 2 дол. П. Замівців, С. Солдан, М. Ґенза; по 1 дол. М. Німчак. Цю суму розділено так: на Прес-фонд „Народної Волі" 10 дол., на Прес-фонд „Свободи" — 10 дол. на Прес-фонд „Америки" — 10 дол., на журнал „Гуцулія" — 20 дол., на Гуцульське Т-во Черемош 20 дол. Окремо зложили на Українських Інвалідів панове: Михайло Ґенза з Нюарку — 20 дол., С. Ю. Богославці. Моріставн 10 дол. Разом 100 долярів. Зібрану суму передано для усіх установ через „Народну Волю". Усім жертводавцям щира подяка, а Покійному Олексі нехай Американська земля буде легкою.

Д. Т.

З МИСТЕЦЬКОГО ЖИТТЯ

В суботу 28-го вересня ц. р. відбулася доповідь пані Сластіон з Данверу про життя і творчість її батька, мистця і професора Київського Художнього (Мистецького) Інституту І. М. Шульги в зв'язку з наближенням дати 30-ліття його смерти на засланню. Організувала цю доповідь Мистецька Кураторія УВАН під проводом проф. Д. Горняткевича. По суті це була солідна зразкова праця, повна вичерпних та суттєвих деталів, що з багатьох поглядів заслуговує на публікацію. Все це було ілюстроване прозірками з творів мистця, що все ще збереглися і є в руках рокини.

Життя Іллі Максимовича Шульги, — це типічний життєвий шлях талановитого українського мистця в умовинах царської, воєнної та радянської дійсности. Багатий бібліографічний фактичний матеріял, ілюстрований проглядками, давав погляд на життя і творчість мистця, але ще більше давав вгляд в естетично - мистецьку культуру його часів та середовища.Пресії та репресії загрожували деформувати його талант Незаможність на селі, шукання освіти і школи, успіхи та пута академії, побутові обставини, революція, претенсійні вимоги модерністів 20-их років стати конструктивістом або трагікомічні пропозиції малювати під діточий стиль, замовлення уряду та вимоги соцреалізму з одного боку, як не могли його нагнути то попросто знищити. З другого боку подивляти треба неймовірну відпорність та продуктивність мистця реаліста, який все зберігав чисто мистецькі аспірації та мав неабиякі досягнення.

На вечері в УВАН було 20 осіб сталих бувальців з академічними зацікавленнями всіми українськими мистецтвознавчими проблемами, а не тільки тими „найважніщими" та сензаційними. Доповідь повинна бути цікава для мистців, а зокрема для західньоукраїнської публіки, що має невистачальні поняття про життя мистецьке поза Збручем. Для людей зацікавлених українськими культурно - історичними та мистецтвознавчими проблемами доповідь пані Сластіон має велику ціну. Щоб дати нагоду зацікавленим познайомитися з цим усім УЛКлюб хоче використати побут пані Сластіон в околиці Ню Йорку і влаштовує повторення доповіді з ілюстраціями в найближчу п'ятницю.

Антін Малюца

Балтіморський Відділ УМІ перед новим шкільним роком

Проминули безжурні дні літнього відпочинку, і молодь знову горнеться до шкіл. Як радісно українським батькам усвідомити собі те, що наші дорогі діти, які прагнуть знання, тут, у вільному світі, мають змогу гуртуватися в наших рідних школах та культурно - освітніх і виховних товариствах, черпати з цілющого джерела науки в рідній мові та здобувати цінні скарби музичної культури в рідному Українському Музичному Інституті.

Балтіморський Відділ УМІ, заснований у вересні 1954 р., закінчив під керівництвом п. проф. Лідії Шав'як чотирнадцять літ своєї праці на музичному полі. Перед нашими очима довгою нивкою красується квітучий ряд нашої молоді, яка формувала свої музичні здібності й духово дозрівала в рідній атмосфері балтіморської школи УМІ під досвідченим та жертвенним проводом нашої вчительки кляси фортепіяну і теоретичних предметів.

З шкільним роком 1961 — 1962 балтіморський Відділ УМІ відкрив такожклясу скрипки, яку веде п. проф. Ярослав Лабка, керівник Відділу УМІ в Трентоні. Не зважаючи на негоду, далеку віддаль, ані на перевтому, кожної суботи ранком він поспішає з Трентону до Балтімору, щоб дати лекції своїм учням - скрипакам, щоб вложити в їхні головки якнайбільше музичного знання і вщепити в їхні серця святу любов до рідного музичного мистецтва.

В імені всіх батьків складаю щиру подяку нашим дорогим учителям УМІ в Балтіморі за їхню посвяту для наших дітей.

Впродовж чотирнадцяти років свого існування наш Відділ УМІ своєю педагогічною працею мав шляхетний вплив на національне і музичне формування нашої молоді. Одна колишня визначна учениця нашого Відділу —вже нині вчителька музики. Шляхом публічних учнівських виступів в характері солістів і акомпаніяторів місцевим хорам на різних національно - громадських імпрезах наш Відділ УМІ защеплював в молодечих душах потребу громадсько в'язатися і гармонійно співпрацювати з усім українським загалом. Можна теж сміливо твердити, що впродовж чотирнадцяти років наш Відділ УМІ своїми музичними імпрезами (річні музичні пописи, концерт визначних, Лисенківські роковини, тощо) виявив значний вплив на поглиблення зацікавлення нашого балтіморського загалу українською музичною культурою.

З багатою українською музичною спадщиною учні нашого Відділу знайомили теж американських музиків, перед якими виступали, беручи участь в авдиціях „Нешенел Гілд оф Піяно Тічерс". Американські музики захоплювалися творами українських композиторів, а наші учні своїми вмілостями, набутими в нашій музичній школі, здобували для себе високі оцінки, похвали і відзнаки та медалі.

14 - тий річний концерт — попис учнів УМІ в Балтіморі відбувся 30 - го червня 1968. Виступали 23 учні кляси фортепіяну і скрипки, від підготовчого до третього середнього, виконуючи музичні твори українських та чужих композиторів. Присутні на залі слухачі з сльозами зворушення нагороджували рясними оплесками наших молоденьких надійних артистів за душевну насолоду чарівними звуками рідної пісні, яка бальзамом щастя присмирює душевні рани туги за рідним краєм. Рідна незабутня пісня — це чудодійне євшан - зілля для нас на чужині. Плекаймо любов до неї в душах наших найдорожчих дітей, квіту нашої нації. Рідна чарівна пісня додасть їм наснаги перетривати всі життєві негоди і зберегти чистою любов до нашої рідної поневоленої землі, на якій пісня закута в кайдани. Ми є спадкосмцями і носіями правдивої, несфальшованої пісні наших предків і такою мусимо передати її нашим нащадкам.

Дозвольмо нашим дітям плекати рідну пісню в їхніх ніжних серденьках. Дозвольмо їм формувати їхню музичну освіту і почуття національної гордости в Українському Музичному Інституті.

Ірина Вацлавів

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ДОПОВІДЬ ПРОФ. П. КОВАЛЕВА З МОВОЗНАВСТВА

Ню Йорк. — Мовознавча Комісія НТШ влаштовує тут Наукову Конференцію в новому біжучому сезоні в суботу 5 жовтня ц.р. в годині 5-ій по пол., в залі НТШ, 302 Вест 13 вулиця. Проф. д-р П. Ковалів виголосить доповідь на тему „Деякі особливості словотворення в українській мові". Вхід вільний. Доповідь призначена для членів НТШ та для ширшого громадянства.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР БЕРЕ УЧАСТЬ У НІМЕЦЬКОМУ КОНҐРЕСІ

Ню Йорк. — Д-р Василь Трухлий, професор гінекології при Іллінойському університеті в Шикаґо, був запрошений президентом Німецького Гінекологічного Товариства д-ром Кірхгофом з Ґеттінґену, як почесний гість до участи в працях Конґресу того Т-ва, що тепер відбувається в Любеку, в північній Німеччині. Проф. В. Трухлий, відомий своїми працями в гінекології та технічними удосконаленнями в хірургії гінекологічного пістряка, вилетів до Европи минулого тижня.

НОВІ ТВОРИ АНДРІЯ СОЛОГУБА В УКРАЇНСЬКІЙ КАРТИННІЙ ҐАЛЕРІЇ

Ню Йорк. — Українська Картинна Галерія під керівництвом п-і Ольги Соневицької, що приміщується в домі „Самопомочі", одержала картини мистця Андрія Сологуба з Парижу, в тому й на українську тематику. А. Сологуб читає лекції з мистецтвознавства для студентів Мистецької Академії і щоліта виїздить до різних країн Европи, провадячи час відпочинку за працею над новими картинами. Українська Картинна Ґалерія, що закінчила перше п'ятиріччя свого існування, спроваджує образи українських мистців з різних країн вільного світу.

ЗАПРОШУЮТЬ НА „СТУДЕНТСЬКУ БЕСІДУ" В ДІТРОЙТІ

Дітройт. — Товариство Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхановського, ТУСМ. з рамени Осередку в Дітройті, влаштовує 5 і 6 жовтня „Студентську бесіду" в Студентському Центрі в Атер „Мерси коледжі", 8200 Вест драйв. На панелі, після реєстрації, молитви й програмової доповіді голови КУ ТУСМ Я. Березовського, буде обговорено тему „Українська еміґрація - досі вигнанці зі „старого краю", чи активні учасники політичного процесу країни поселення". Увечорі в суботу— музично - літературний вечір та студентський баль; у неділю після Богослуження панель на відкриту тему і резолюції та постанови.

Д-Р СТЕПАН ГАЛАМАЙ — ПРОФЕСОРОМ ЕКОНОМІКИ І ДИРЕКТОРОМ БІБЛІОТЕКИ

Монтґомері, В. Вірджінія. — Опублікований тут „Загальний Каталог" Вест - Вірджінського Інституту Технології на 1968-1969 академічний рік називає в своєму списку професорів і властей відомого нашого громадянина і діяча Степана Галамая, як професора економії та директора бібліотеки згаданого Інституту.

УКРАЇНСЬКИЙ КІНОТЕХНІК ВИЇЗДИТЬ на ФІЛЬМУВАННЯ ДО ПЕРУ

Ню Йорк. — Відомий українській громаді фільмом-казкою „Івасик Телесик" та документальним фільмом „В єдності сила" про працю „Самопомочі", п. Григорій Мокляк закінчив дворічну школу й практику в СІБІСІ — Студії в Ню Йорку і працює технічним оператором для СІБІСІ Телевижен Нью-Йорк" перебуваючи в частих роз'їздах по ЗСА. Цього року, разом із групою телевізійних інженерів, Григорій Мокляк виїздить до Латинської Америки, де в Перу буде провадитись фільмування релігійного репортажу для телевізії. Понад 10 років тому Г. Мокляк розпочинав свою кінокар'єру в товаристві „СУМ-Фільм" в Ню Йорку.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2

З ЛМКлюбу повідомляють, що у п'ятницю 4 жовтня о год. 7:30 вечора відбудеться доповідь п-і Галини Сластіон про свого батька - маляра, професора Київського Мистецького Інституту Іллю Шульгу, який помер на комуністично - московському заслані в 1938 році. Доповідь, що є повторенням виголошеної вже доповіді в УВАН, буде ілюстрована багатьма прозірками з творів сл. п. мистця Іллі Шульги.

ВІСТІ З ТОРОНТА

Посвячення каплиці. Літня оселя УНО в Гакстоні збудувала гарну каплицю, відкриття і посвячення якої відбулося 7-го липня Архиєрейську Службу Божу в асисті оо. д-р Б. Липського, ред. П. Хомина, д-ра Р. Даниляка та д-ра Стасева відправив Преосвященний Кир Ізидор, який довершив посвячення каплиці. В пополудневих годинах відбулася мистецька частина, якою проводив ад. Р. Максимів. Перед концертом вступне слово відчитав голова філії УНО п. М. Ромах, по чому слідували добре підготовані точки програми. Проєкт каплиці виготовив інж. Р. Думин. Каплиця в лемківському стилі, робить миле враження. Гарна погода сприяла, що у святкуваннях взяло участь три тисячі осіб. На оселі відбуваються щороку табори для хлопців і дівчат. Відпочинково-виховна оселя УНО розбудовується, гуртуючи біля себе велике число старших і молоді.

Відкриття басейну. — 4-го серпня відбулося на Пластовій Оселі „Пластова Січ" в Ґрефтон, Онт. посвячення новозбудованого басейну.

Будову басейну довершив у цьому році комітет під проводом пана П. Яцика. Крім великого числа почесних гостей, кумів і представників організацій, на відкриття басейну прибули численно батьки й приятелі української молоді. Служби Божі в каплиці Оселі відправили капелян Пласту Всеч. о. І. Сиротинський з Торонта і Всеч. о. В. Івашко — голова Пластової Ради з Саскатуну, вони спільно посвятили басейн. Перетяв стяжку при вході до басейну голова Торонтонської станиці Пласту п. Р. Вжесневський. Промовляли: о. І. Сиротинський, голова КПС інж. В. Янішевський, радний Ґрефтону Ґренд Мессі, Р. Вжесневський —голова Торонтонсської Станиці, о. Івашко, та п. П. Яцик. Басейн призначений для спільного вжитку для плавацьких змагань новаків і новачок з заслуженими нагородами. По полудні відбулася розвагова частина програми-фестин з пописами пластової молоді, що таборувала на оселі. Вечором відбулася ватра з гарною програмою. Побудова басейну на „Пластовій Січі" — це чергове досягнення української громади, що для належного національно-релігійного виховання своєї молоді не жаліє труду і фінансів.

Змагання СУМ. Спілка Української Молоді в Канаді розписала контест, присвячений 20річчю її повстання в Канаді. В ньому беруть участь 34 контенстантки, які репрезентують 17 осередків СУМ і відділів Ю. СУМ Канади. Дохід з контесту призначений на міжпровінційну виміну відвідувань сумівської молоді. Цьогорічний Мандрівний Табір Юнацтва СУМ на Заході Канади був вдалий і успішний. Контест закінчиться 16-го листопада щасливим тягненням квитків з відповідною програмою. До контесту стануло 34 найкращі і найактивніші сумівки ,а між ними один-одинокий сумівець О. Фармус з Монтреалю. Хоч найменшою пожертвою допоможім нашій молоді вести таку важливу і потрібну виховну працю.

Новий будинок дому для старших. Остаточно по деяких труднощах Міська Рада „Етобіко" (Західня частина Торонта) затвердила пляни і дала дозвіл на будову нового століжкового Дому для Старших в околиці Роял Йорк Ровд. Це одна з нових і кращих дільниць нашого міста. Тактовна і досвідчена тактика директорки пансіону І. Франка пані Є. Пастернак, переконала мешканців цієї околиці, що їхня опозиція до побудови нового і модерного дому не має підстави, бо не приносить їм ніякої шкоди, а допомога і опіка над старшими людьми, є обов'язком нашого суспільства. Адвокат М. Романюк вияснив мешканцям цієї околиці також про інші зв'язані з будовою справи. Онтарійський Уряд обіцяв 500 тисяч долярів на розбудову і на ведення Дому тоді, коли буде закуплена площа і приступлять до будови. Наша ґромада мусить зложити на цю ціль понад 100 тисяч дол., чим занимається покликаний до життя збірковий громадський Комітет під проводом д-ра П. Глібовича. Маємо надію, що збіркова акція тепер у зв'язку з дозволом на будову, значно приспішиться.

Гостя з Европи. З нагоди перебування в Торонті пані Оксани Дучимінської, представниці Европейського Представництва ЗУАДК в Мюнхені, управа відділу К-ЦК склала 13-го серпня ц. р. в приміщенні Суспільної Опіки при вул. Бетгурст, пресову конференцію. Заступлені були: „Новий Шлях", „Гомін України", „Вільне Слово", „Український Голос", „Батьківщина", „Свобода" та представники управ КУК, жіноцтва, і Суспільної Опіки. Конференцію відкрив голова КУК —д-р О. Бойко, вітаючи присутніх і представляючи гостю, яка інформувала про цілі й завдання Европейського Представництва ЗКАДК, яке діє в Мюнхені, але є в таких фінансових обставинах, що як не прийде допомога з боку громадянства ,то воно мусить самоліквідуватися, хоч допомога нашим людям в Европі конечна. По інформації гості розвинулася дискусія з різними питаннями. Найосновнішої справи присутні не змогли собі вияснити, а саме неузгіднення цих і інших справ Европейського Представництва з Централею ЗУАДК у Філядельфії. На поставлені питання гостя не змогли дати задовільні відповіді.

Справа ця вимагає вияснення з Централі ЗУАДК у Філядельфії. Зустріч з гостею була приємна ,ми могли довідатися багато про обставини та життя наших людей в різних краях Европи, зокрема в Німеччині. Як досвідчена і активна громадська діячка пані Дучимінська живе і переживає нелегку долю багатьох наших братів і сестер, та хотіла б їм допомогти ,навіть за рахунок свого часу і здоров'я.

В. Дідюк

„ВОЛОСОЖАР", чч. 6-7

Вийшов друком „Волосожар" чч. 1-7, 1968, з творами Є. Маланюка, Рильського, Наустовського, Гончара, О. Раня, Щербака, І. Манила та ін. Ціна 1 прим. 15 центів, річна передплата 2 дол., на півроку 1 доляр. Замовляти:
Wolosozar, P.O. Box 472
Vineland, N.J. 08360. U.S.A.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

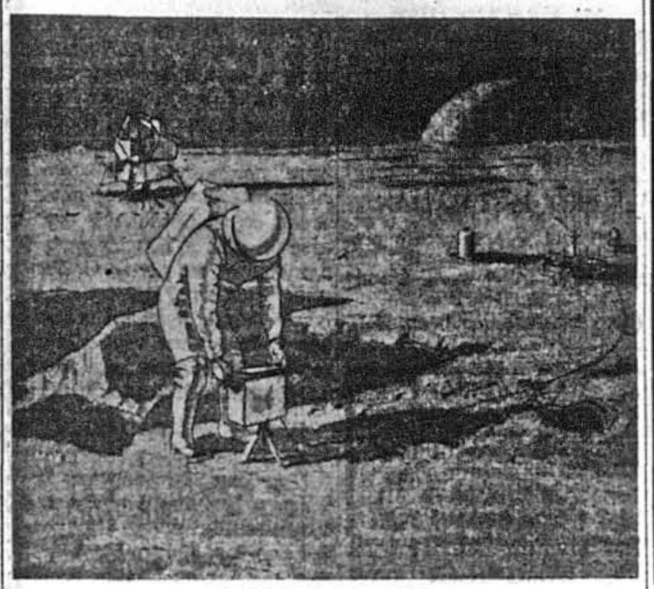
„ВСЕСОЮЗНА НАРАДА РЕСТАВРАТОРІВ"

Відбулась нарада у Чернігові, з участю архітектів та реставраторів з різних частин СССР. „Радянська Україна" з 19 вересня повідомляла, що після Другої світової війни на території СССР оголошено державними 53 000 історичні пам'ятки, не уточнюючи, скільки з тих тисяч припадає на Україну: „Майстри РСФСР та УССР повернули до життя близько тисячі споруд унікальної архітектури". На нараді виявилось, що „багато пам'яток ще потрібно відбудувати — і в центрі, і у віддалених районах. Тому нарада запропонувала організувати нові і зміцнити базу старих майстерень, краще забезпечити їх кадрами, технікою". В газеті згадано, що у Чернігові є українські історичні пам'ятки, старіші віком від св. Софії Київської, та є „ровесники „Слова о полку Ігоревім".

ПРОХАЮТЬ ПІДРУЧНИКІВ ПРО БАНДУРУ

В „Культурі і Житті" з 19 вересня опублікована замітка „Дуже потрібне видання", яка є проханням перевидати надруковану й відразу ж розкуплену минулого року книжку покійного майстра-бандурознавця М. Опришка „Школа гри на бандурі". „Гадаю, що висловлю думку багатьох бандуристів України, коли підкреслю потребу перевидати цю роботу. Її вже тепер ніде не можна купити. До речі, треба перевидати і „Школу" В. А. Кабачка, надруковану ще в 1958 році. А головне книгу М. Опришка слід доповнити репертуаром з великої спадщини її автора, яка зберігається у його дружини М. П. Ручко, що проживає в Києві. Це буде дуже корисно". Реєструємо ці чергові прохання, щоб простежити за конкретним відгуком.

ХТО БУДЕ ПЕРШИЙ НА МІСЯЦІ?

УЯВНИЙ РИСУНОК

Під час 18-36-годинного постою на Місяці астронавти досліджуватимуть його поверхню в промірі 1000 стіп від своєї кабіни (позаду наліво), збиратимуть зразки мінералів і інсталюють автоматичну наукову стацію для висилання інформацій на Землю.

(Продовження зі стор. 2-ої)

державний престиж і наукові (можливість життя на інших плянетах, фізичний і хемічний склад всесвітніх просторів і т. д.) та військові (розвідчі сателіти, висилання атомових чи гідроґенних головок і т. д.) осяги. Це ті три аспекти, а особливо перший з них, спонукують великодержави до міжплянетарно - космічних змагань. Не виключене, що від їх висліду в значній мірі залежатиме доля майбутніх поколінь.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в неділю, 29-го вересня 1968 року несподівано упокоївся в Бозі на 44-му році життя, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, СИН і БРАТ

бл. п. СТЕФАН МЕЛЬКО

народжений в с. Майнич, пов. Самбір, Україна.

ПАНАХИДА — в середу, 2-го жовтня 1968 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів, 109 E. Tabor Rd. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН — в четвер, 3-го жовтня 1968 р. о год. 10-ій ранку з похоронного заведення на цвинтар Oakland.

В глибокому смутку:
дружина — МАРІЯ
син — ВАСИЛЬ
доньки — ОЛЬГА, АННА і СТЕФАНІЯ
тато — МИКОЛА в Україні
та Брат і Сестра

В П'ЯТНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого Дорогого Вуйка

бл. п. Д-ра ЮЛІЯНА ВАССИЯНА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ І ПАНАХИДИ

5-го жовтня 1968 р., в год. 8:30 рано

в церкві ПРЕСВЯТОЇ РОДИНИ в СЕНТРАЛ АЙСЛІП, Н. Й. та
в церкві СВ. ВОЛОДИМИРА в ШИКАҐО, Ілл.

Просить згадати Покійного в молитвах сестрінка МАРІЯ КУЗІВ з Родиною

В ТРЕТІ СУМНІ РОКОВИНИ СМЕРТИ

бл. п. отця МАРКА ҐІЛЯ

б. пароха Довгополя та Яргорова в Західній Україні, декана та катехита в Зальцбурзі на еміґрації та пароха в Ґрейт Медовс, Н. Дж.

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА БОГОСЛУЖБА З ПАНАХИДОЮ

в ЦЕРКВІ ХРИСТА-ЦАРЯ на НАЙСТАВНІ у Філядельфії, Па., при 1627 W. Cayuga Street

в суботу, дня 5-го жовтня 1968 року о 9-ій год. ранку

Опісля буде довершене

БЛАГОСЛОВЕННЯ НАГРОБНОГО КАМЕНЯ-ПАМ'ЯТНИКА

на ЦВИНТАРІ FOX CHASE

що його проєктував проф. ОЛЕКСА ПОВСТЕНКО з Вашинґтону, Д.К.

Про ці сумні роковини та відправи, оцим повідомляю Дорогих Кревних та Достойних Приятелів та Знайомих.

КАТРЯ ҐІЛЬ з РОДИНОЮ

Членам ОбВУА та всім кол. Воякам подаємо сумну вістку, що дня 28-го вересня 1968 р. після важкої недуги, вибув назавжди з комбатантських рядів, на 80-му році життя, наш Незабутній Побратим по Зброї

сл. п. ГРИГОРІЙ САЛЮК

кол. учасник визвольної боротьби України, кол. четар УГА, нагороджений Хрестом УГА і Воєнним Хрестом, діяльний член Відділу ОбВУА в Ню Йорку, ревний збірщик пожертв на Дар Українському Воєнному Інвалідові і видатний громадський діяч.

Закликаємо всіх Членів ОбВУА якнайчисленнішою участю в похоронних обрядах, які відбудуться в Джерзі Ситі, Н. Дж. віддати останню послугу заслуженому Побратимові по Зброї.

ВП. Дружині Померлого, складаємо сердечні вислови глибокого співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
УПРАВА ОбВУА — ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ З ДНЯ СМЕРТИ нашого Незабутнього Товариша й Друга

бл. п. ЗЕНОНА ДАНИЛИШИНА

відправляться

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в КАПЛИЦІ СЕСТЕР ВАСИЛІЯНОК в ГЕМТРЕМКУ, в П'ЯТНИЦЮ, дня 4-го ЖОВТНЯ ц. р. о год. 10:30 та в ЦЕРКВІ НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ в ГЕМТРЕМКУ, дня 5-го ЖОВТНЯ 1968 р. о год. 8-ій рано.

Замість квітів на могилу, складаємо $70.00 на Фонд Кардинала Сліпого.
Іван та Леонтина БОДНАРУК
Тарас та Оля ГИЦАК
Василь та Стефа ЗАРІЧНИЙ
Ігор та Зірка КОЗАК
Богдан та Іванна КОРЧАК
Володимир та Оксана САВКІВ
Петро та Гена СТАСІВ
Любомир та Велта ТАТУХ

Замість квітів на могилу нашої Найдорожчої Мами і Бабуні

бл. п. МАГДАЛИНИ з КУЧМИНДІВ ГОРАПЦЬО

що померла на Україні, складаю 25.00 долярів на будову Катедри св. Софії в Римі.

В глибокому смутку — Стефанія РУДИК з Родиною

Замість квітів на могилу

бл. п. д-ра ІВАНА КУТИНСЬКОГО

складають 20.00 долярів на Українську Енциклопедію в Сарсель, Франція

Марія і Володимир ПОПАДЮКИ

З великим смутком повідомляємо всіх Рідних, Приятелів, Побратимів по Зброї, Земляків з Угнова, Членів УНСоюзу та все Громадянство, що дня 28-го вересня 1968 р. в лікарні св. Луки в Ню Йорку, після важкої недуги помер на 80-му році трудолюбивого життя наш Невіджалуваний ЧОЛОВІК і ДЯДЬКО

св. п. ГРИГОРІЙ САЛЮК

народжений 6-го лютого 1889 р. в Угнові, пов. Рава Руська, Україна; кол. учасник визвольної боротьби України, кол. четар УГА, член ОбВУА, член Товариства „Угнівщина", Відділу УККА та Товариства „Український Народний Дім" в Джерзі Ситі, Н. Дж., щедрий жертводавець та збірщик пожертв на Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті, невтомний громадський діяч.

ПАНАХИДА буде відслужена у вівторок, 1-го жовтня ц. р. о год. 7-ій увечері в похоронному домі Beddiges-Seitz Home for Funerals при 131 Congress Street, Jersey City, N.J.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 2-го жовтня 1968 р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного дому до Української Католицької Каплиці в Джерзі Ситі, при Берген і Бентлі Евнях, а звідтіля на цвинтар Арлінгтон.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Безмірним горем прибиті:
КЛАВДІЯ — Дружина
та ПЛЕМІННИКИ

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що 28-го вересня 1968 року у Ню Йорку непадійно і передчасно відійшла у Вічність наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАТИ, ДОНЬКА, БАБЦЯ, СЕСТРА, ШВАҐРОВА і ТІТКА

сл. п. СТЕПАНІЯ з ТАНАСІЙЧУКІВ НОВОСІВСЬКА

кол. учителька на Буковині, народжена 22-го січня 1906 року.

ПАНАХИДИ за спокій Душі Покійної будуть відслужені в похоронному заведенні П. Яреми при 7-ій вул. в Ню Йорку у вівторок, 1-го жовтня і середу 2-го жовтня 1968 р., кожночасно в год. 7:30 веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в четвер, 3-го жовтня 1968 р. з названого похоронного заведення в год. 9-ій ранку до церкви св. Володимира, 160 Захід 82-га вул. в Ню Йорку, а звідти на цвинтар у Woodlawn, N.Y.

В глибокому смутку:
д-р ІВАН М. НОВОСІВСЬКИЙ — муж
ОРИСЯ і д-р ТАРАС НОВОСІВСЬКІ — син і синова з дітьми
МАРІЯ ТАНАСІЙЧУК — мати
НАТАЛІЯ і ВАСИЛЬ ТАНАСІЙЧУКИ з дітьми — сестра і шваґер

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ШИРОКО РОЗГОРТАЄ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Джерзі, Сиіт, Н. Дж.

ний організатор Степан Гавриш. Він підкреслив, що Округа здобула менше як половину призначеної квоти, тому й мусить краще працювати в останніх трьох місяцях. С. Гавриш обіцяв секретарям Округи співпрацю, щоб теж Надгудсонська Округа допомогла УНСоюзові зайняти одно із перших місць серед братських організацій стейту Ню Джерзі. В дану пору, як подав С. Гавриш, займає УНСоюз четверте місце в числі членів серед братських організацій стейту. Заступник головного предсідника Володимир Сохан в останній доповіді подав напрямні праці та порадив, де шукати за новими членами, яким УНСоюз дає найкращі умовини забезпечення та вповні фахову і високо професійну забезпеченеву обслугу.

Після дискусії над рядом питань дальшої активности Округи вирішено, щоб Окружний Комітет включився до підготовки святкувань 75-річчя УНСоюзу в Ню Йорку і до цієї підготовки вибрано трьох представників Округи: Антона Шарана, Мирона Сірого і мгра Осипа Стецуру.

Нюарк, Н. Дж.

В суботу 28-го вересня 1968 р. в Ірвінгтоні відбулися організаційні збори Нюарської Округи, якими проводив голова Округи Юліян Баранюк, а секретарював І. Іваник. Збори розпочалися від звітів Відділів, з праці. Деякі Відділи підкреслювали брак зацікавлення союзовою працею у відділових урядовців поза секретарем, а деякі підмічували, що їхні Відділи винесли ухвалу, якою зобов'язують усіх без винятку членів уряду брати активну участь у організаційній праці. Назначено для них певну кількість членів і Відділи допильновують, щоби ці урядовці своє зобов'язання виконали. Усі приявні Відділи запевнювали гол. секретаря Я. Падоха та гол. радного і обл. організатора С. Гавриша, що впродовж найближчих трьох місяців доповнять свої браки та подбають про виконання приділеного їм числа членів. Після звітів та дискусії гол. секретар д-р Я. Падох з'ясував проблеми, зв'язані з працею Нюаркської Окр. З признанням підмітив, що між найбільш успішними організаторами Округи є секретарка 340-го Відділу п. Софія Оріховська та голова Округи Юліян Баранюк, які обоє здобули по 30 членів в цьому році. Ці два організатори подібно змагалися й минулого року, в якому обоє здобули по понад 80 членів. На окремі вирізнення заслужили: секретар 14-го Відділу з Нюарку М. Отрок, який придбав 24 члени, секретар 23[illegible]-го Відділу І. Іваник з Елизабет, який придбав 12 членів, та секретар 76-го Відділу в Нюарку, В. Салабун, який придбав 10 членів. Таке саме число членів придбав 214-ий Відділ в Нюарк „Чорноморська Січ", якого секретарем є п-і Твардовська. Визначні успіхи в кампанії здобули також чотири секретарки: п. Олесницька, п. Гнатюк, головна радна п. А .Дубас і п. Зуйко. На жаль 7 Відділів Округи не придбали за перші три чверті року ані одного члена. Провід Округи обіцяв докласти всіх старань, щоби до кінця року не було в Окрузі ані одного Відділу, який не придбав би бодай декілька членів. Окрему увагу Округа обіцяла докласти до тих чотирьох Відділів зі самого Нюарку, які досі не потрудилися для організаційної роботи.

Післ цього гол. секретар подав інформації про загальний стан УНСоюзу та про цьогорічну кампанію і звернув увагу на це, що в недалекій майбутности УНСоюзові сповниться 75 років, що зобов'язує всі Відділи та всіх союзових діячів до збільшеної праці та значного побільшення числа членів УНСоюзу. Для цього УНСоюз проголосив окрему тримісячну. перед. ювілейну кампанію Він вказав теж на головні джерела здобуття нових членів та на засоби, які для цього слід уживати. Його доповідь доповнив багатим досвідом з праці в терені, головний радний С. Гавриш. Він поінформував приявних, що часто відвідуватиме Округу і стоятиме до помочі тим секретарям, які її бажають. В часі зборів підмічено конечність широко користуватися інформативними брошурками УНСоюзу і роздавати їх як членам так і не членам УНСоюзу. Перебіг зборів дає надію, що Нюаркська Округа закінчить цей рік гарним успіхом.

Ню Йорк, Н. Й.

В п'ятницю 26-го вересня 1968 року тут у приміщенні Тов. „Дністер' 'відбулися Окружні Організаційні Збори Відділів Ню Йоркської Округи. Збори відкрив і ними проводив адв. Іван Флис, протоколував секретар Відділу з Асторії п. Хоманьчук. Голова згадав двох найвизначніших союзових діячів з Ню Йорку, а саме секретаря Тов. „Свобода" 194-го Відділу сл .п. інспектора Івана Василишина та секретаря 130-го Відділу сл. п. Івана Малця, які ненадійно померли. Після цього гол. секретар д-р Ярослав Падох подав загальні інформації про стан УНСоюзу, а зокрема Округи і всіх її Відділів та відмітив особливо заслужені Відділи у цьогорічній кампанії. Передові місця зайняли Відділ 88 в Кергонксоні, (організатор п. В. Квас) та 194-ий Відділ (якого довголітнім секретарем був пок. І. Василишин). Оба ці Відділи придбали по 30 членів. Третє місце зайняв 361-ий Відділ Тов. „Дністер" (секретар п. Кучма), який здобув 26 членів, четверте місце здобув 204-ий Відділ (секретар д-р В. Палідвор) який придбав 24 членів, п'яте місце 5-ий Відділ з Асторії (секретар М. Хоманьчук) здобувши 23 члени, а шосте місце зайняв 8-ий Відділ (секретар М. Мандзій) здобувши 20 членів. Ряд інших Відділів придбали членів нижче 20, але на жаль знайшлося також 10 Відділів які не придбали ані одного члена. Гол. секретар представив плян нової тримісячної, передювілейної кампанії, яка зачинається з першим жовтня ц. р. і триватиме до кінця року. За досягнення в цій кампанії призначано окремі додаткові нагороди. Вдальшому доповідач подав інформації, де є найуспішніші джерела нових членів та як їх здобути. Після цього гол. предсідник УНС Йосип Лисогір дав загальний огляд Конвенції Крайового Братського Конгресу, яка відбулася мин. тижня у Пітсбургу та порушив цілий ряд важливих проблем, зв'язаних з недалеким 75-річчям УНСоюзу. Підкреслюючи конечність дальшого росту УНСоюзу, він підмітив, що цей ріст може запевнити тільки збільшена активність й агресивність союзових діячів та тверда постанова здобути успіх навіть серед найважчих обставин. З окремих справ гол. предсідник заторкнув справу Степендійної Фундації, яка дає змогу членам забезпечити своїм дітям повні кошти студій. Заст. гол. предсідника п. Марія Душник поінформувала про підготовлюваний нею і Жіночою Секцією УНС Жіночий День на Союзівці, який відбудеться 27-го жовтня ц. р. Гол. радна п. Марія Демидчук порушила декілька актуальних організаційних проблем, після чого відбулася дискусія ,в якій забрали голос пп. Е. Маноцький ,д-р О. Соколишин, д-р І. Сєрант, І. Пригода, д-р. В. Вишиваний, С. Чума, В. Хоміцький, д-р В. Палідвор і А. Копистянський. На запити та порушені справи відповідав гол. предсідник Й. Лисогір та гол. секретар Я. Падох. У висліді нарад схвалено: збільшити активність Округи та всіх її Відділів; в середу 9-го жовтня ц. р. у 7.30 веч. в домівці „Дністра' 'при Авеню „А" рішено відбути збори тих Відділів, які мають труднощі в своїй праці, та в четвер 17-го жовтня ц. р., розпочати в домівці „Дністра" організаційні курси, які відбуватимуться також в наступних четвергах від год. 7-ої до 9-ої веч. Врешті схвалено, щоб під кінець цього року влаштувати в Ню Йорку в Народному Домі бенкет для відмічення 75-річчя органу УНС „Свободи". Створено окремий Комітет, в який ввійшли пані М. Душник, М. Демидчук і Е. Міляниич та панове В. Кловсник, д-р В. Вишиваний, мгр. Іван Винник, інсп. М. Салдан, М. Хоманьчук ,д-р О. Соколишин. Перше засідання цього Комітету відбулося 1-го жовтня о год. 7.30 веч. у канцелярії адв. І. Флиса.

Ютика, Н. Й.

Організаційні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Ютики і Сиракюз, якими проводив голова Окружної Управи і головний радний Володимир Запаранюк, відбулися в неділю, 29-го вересня в авдиторії української католицької парафії в Ютиці. Участь в цих зборах взяв теж парох о. Богдан Смик, кількакратний делеґат на Конвенції УНСоюзу. Після офіційного відкриття зборів Володимир Запаранюк подав огляд праці і здобутків Відділів Округи, стверджуючи, що дотеперішні числа приєднаних членів є далекі від назначеної Відділам Округи квоти. Він закликав представників Відділів посилити працю над приєднуванням нових членів, щоб закінчити цьогорічну кампанію з кращими успіхами. Він поінформував, що Округа започатковує радієві оголошення про забезпечення в УНСоюзі та рівночасно підкреслив, що ці оголошення тільки тоді матимуть успіх, коли після них представники УНСоюзу відвідають всіх тих надійних проспектів, які слухали передач.

Заступник головного предсідника Володимир Сохан зреферував загальний стан членства і майна УНСоюзу, його господарку, зібраними вкладками та відсотками від інвестицій і подав цифрові дані про головні виплати членам, які сягають суми понад два мільйони долярів річно. Опісля доповідач присвятив більше уваги питанням організування успішної членської кампанії, подаючи вказівки відносно груп проспектів, серед яких найбільший попит на життьове забезпечення, та про різні застосування грамот життьового забезпечення до потреб забезпечених.

Після доповіді відбулася ширша дискусія вже при перекусці, яку підготовили члени Окружної Управи. В дискусії забирали слово: Іван Яковенко, Іван Бараник. Іван Пиндус, Ярослав Сенишин і Марко Фалинський, яким давали відповіді Володимир Запаранюк і Володимир Сохан. По зборах більшість їх учасників взяли участь у бенкеті з нагоди 18-ліття і празника місцевої української православної парафії Чесного Хреста, на якій почесним гостем і головним промовцем був Архиєпископ УПЦ Владика Мстислав. На цьому бенкеті репрезентували УНСоюз заступник гол. предсідника Володимир Сохан і головний радний Володимир Запаранюк.

ТАРЗАН, ч. 6068. Будують міст!

— Я не знаю, що це за водна потвора, Іто, але я не хочу плисти разом із нею! Збирайте всю виноградну лозу, яку тільки можете, на бамбуковий міст!

— З бамбуку зробимо добрий міст. Ми розложимо колоди від острова аж до берега... — Ця справа мене турбує, Тарзане!

— Принесіть багато виноградної лози, Іто, і великий камінь. Ця вода виглядає на глибоку. Я занурю камінь, і побачимо, де є дно!

— Я навіть не люблю дивитися на цю потвору, Тарзане!